Ժ. ՏԱՐԻ 2779 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 3 ՄԱՐԵՐԻ 4385 10 ՄԱՅԻՍ 1893 6 ԶԻԼ.ԳԱՏԷ 1310 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան կանխիկ արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար Երկիրներ Տարեկան Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ [illegible] տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բաժանորդի [illegible] փոխանակ Դրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10/22 ՄԱՅԻՍ 1893

Տնտեսական հարցեր

ՍՆԱՆԿՈՒԹԵԱՆՑ ՇԱՐՔԸ

[ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑԻ, 16 Մայիս.]

Երէկ, 3/15 Մայիս, սեղանաւորական ակմբոց մէջ ահ ու դողով սպասուած օր մ'էր, (*) և այս երկիւղներ հիմնաւոր գտնուեցան լիովին՝ վճարմանց դադարմամբ Քուինսլէնտի Ազգային Դրամատան և Սիտնէյի Առեւտրական Դրամատան (**)։ Այս հաստատութեանց երկուքն ալ մեծ դիրք բռնած էին Աւստրալիոյ սեղանաւորութեան մէջ, և անոնց դժբախտութիւնը կը ցուցնէ թէ նախընթաց սնանկութիւնք ո՛ր աստիճան խախտած են հասարակաց վստահութիւնը։ Սոյն երկու դրամատուներն ևս հաշուի դնելով, տարւոյս սկիզբէն ի վեր յԱւստրալիա սնանկացեալ դրամատուներու պարտուց գումարը կը հասնի իննսուն միլիոն ոսկւոյ (2¼ միլիառ փրանք)։ Համեմատաբար միւսներուն, այս երկուքը զօրաւոր էին, և ասոնց մասին արդարութեան պարտք մ'է ըսել թէ իրենց դիրք յոյժ դժուարացաւ այն «վերակազմութեան» ծրագրերով զորս ի դէպս և յանդէպս ի կիր առնուլ ձեռնարկեցին յառաջագոյն սնանկացեալ դրամատունք։ Այս ծրագրեր անարդար էին առնելիքաւորներու այլ և այլ կարգերուն համար։ Աւանդատուք ընդունած են կ'ըսուի այս ծրագրեր։ Բայց այս առնելիքաւորներ անկերպարան մարմին մ'են, միաբանութեամբ գործողութիւն մ'ընելու անկարող, և ճարահատեալ ընդունած են վարիչներուն առաջարկներն, առանց հասկնալու, առանց զգալու թէ անարդար էին այն առաջարկներ։ Երբ ուրիշ աւանդատուք վազեցին իրենց դրամն ետ ուզելու դրամատուներէն, պատճառն այն էր որ՝ սնանկացեալ դրամատանց ընթացքէն խրատեալ՝ չուզեցին որ առնելիքաւորի դերը փոխանակեն բաժնետէրի դերին հետ։ Այնչափ ժամանակ ապահովութեան համար, առնելիքաւորներուն յոյսը դրամատան դեռ չգանձուած դրամագլուխն է։ Եւ այս «վերակազմութեան ծրագրերուն» մէջ, գլխաւոր յատկանիշը սոյն ապահովութեան բարձումն է։ Բաժնետէրերն ազատելու համար իրենց բաժիններուն չգանձուած մասը վճարելու գառն հարկէն, առնելիքաւորներու դրամը վերածուած է դրամագլխոյ մը որ կամ՝ ընաւ վճարելի չէ (առկոսը միայն պիտի արուի,) և կամ քանի մը տարի ետքը պիտի վճարուի։ Քանիցս նշանակեցինք մեր սեղանաւորական յօդուածոց մէջ թէ այս ամեն «վերակազմեալ» դրամատանց համար բաւական գործ չկայ դրամ շահելու, և արդէն, եթէ բաւական գործ ունենային, այս վերակազմութեանց պէտքը չէին զգար ամենեւին։ Հետեւապէս, այս խումբ խումբ վերակազմութիւնք ուրիշ բան չեն բայց եթէ ներկայի դժուարութեանց օրաձգում, տեղափոխում, մինչ պէտք էր ճակատ առ ճակատ գալ այն դժուարութեանց հետ և զանոնք վերջնապէս կարգի դնել, ինչպէս պիտի ըլլայ օր մը չէ նէ ուրիշ օր։ Միանգամ ընդ միշտ մաքրել պէտք եղած դէշ գործը շարունակել ինքնին դէշ գործ մ'է։ Բայց չարիքն աւելի կը ծանրանայ երբ՝ փոխանակ բեռը բուն պարտականին ուսերուն վրայ դնելու՝ քաջութեան և պարկեշտութեան այնքան բացակայութիւն ցոյց կը տրուի որ բովանդակ գաղթային սեղանաւորութեան վարկը կը վտանգուի, և արուեստական եղանակաւ երկարաձգուած ահաբեկման մը առջեւ, կ'ընկճին այնպիսի դրամատունք որք՝ ըստ ամեն սովորական հաշիներու՝ պիտի կրնային դիւրաւ դիմադրել արդի կացութեան դժուարութեանց։

Ահաբեկեալ մարդոց խօսք հասկնել դժուար է։ Բայց եթէ փաստերն ո՛ և է արժէք ունին, գաղթային դեռ ողջ պանքաներուն շահակից գտնուողներէն պիտի խնդրենք որ քիչ մը կանգ առնուն ու մտածեն։ Շատ մը գործառնութիւններէ վնաս յառաջ եկած ըլլալն անուրանալի է։ Բայց նաև մոռնալու չենք թէ շատ մը շահաւոր գործեր բրած են ու դեռ կրնան ընել այս հեռաւոր գաղթականութիւնք։ Ինչ սխալ գործած ըլլան, դարձեալ պէտք է ըսենք թէ աշխարհի վրայ ամենէն բանուկ առևտուրներէն մէկն ալ այս գաղթականութեանց առեւտուրն է։ Վստահութեամբ կրնանք ըսել թէ 90 միլիոն ոսկին բաւական խոշոր գումար մ'է որ կրնապատիկ կրնայ գոցել արժեթղթոց մէջ ամեն իրական վնաս։ Իրաւ է որ վերակազմութեան ծրագրեր երբեմն կը խանգարեն գործոց բնական ընթացքը։ Բայց անոնք որ դրամ ունին ողջ մնացեալ պանքաներուն մէջ՝ թող մտածեն որ փայլուն ապագայ մը կայ իրենց առջեւ եթէ արդի փոթորիկն անցունեն։ Այս ողջ դրամատանց հետ մրցման մէջ, վերակազմեալ դրամատունք խեղճ դիրք մը պիտի ունենան. զի իրենց պարտքեր, դրամագլուխ վերածելով, նախ կապուած են, և յետոյ, ծանր բեռ մ'են իրենց վրայ։ Տեղի ունեցած ամեն դէպքեր յաջող ընթացք մը կը խոստանան կանգուն մնացեալ պանքաներուն, եթէ ողջմտութիւնն յաղթանակէ։ Բայց ամեն պահանջատէր որ կը փութայ ետ քաշել իր դրամն այն անխելք վախով որուն նորագոյն հետեւանքներն այսօր կը ծանուցանենք, իրօք կը վնասէ այն շահերուն զորս պաշտպանել կը կարծէ։

Այս տագնապէն դաս մը կարելի է հանել։ Այս գաղթավայրերու մէջ սեղանաւորութիւնը ճիշդ նոյն մեթոտներով չի կրնար ի գործ դրուիլ ինչպէս կ'ըլլայ Անգլիոյ մէջ։ Գործերը նոյն տեսակ չեն և նոյն ընդարձակութիւնը չունին։ Այս հեռաւոր դրամատունք շուտով հնչուն դրամի վերածելի թուղթ շատ չունին։ Հետեւապէս աւելի մեծ համեմատութեամբ պատրաստ դրամ պէտք է ունենան իրենց ձեռքին տակ։ Լոնտոնի մէջ դրամատուն մը հրապարակի վրայ ունեցած պարտքին միջին հաշուով 12 առ 100 համեմատութեամբ պատրաստ դրամ կ'ունենայ սնտուկին մէջ։ Բայց պաշտպանութեան այս առաջին գծին ետեւ, ունի երկրորդ գիծ մը, կազմեալ անմիջապէս կամ քիչ օրէն վճարելի փոխատուութիւններէ, և ասոր ալ ետեւ երրորդ գիծ մ'ունի, այսինքն՝ իր պարտուց 30 առ 100 համեմատութեամբ առաջնակարգ փոխանակագրեր, որոց պայմանաժամն օր ըստ օրէ կը լրանայ, և դրամատունն եթէ նեղը մնայ, կրնայ իր զեղչած այս թուղթերն ուրիշ դրամատան զեղչել տալով պատրաստ դրամ ձեռք բերել։ Արդ, գաղթային դրամատուն մը պաշտպանութեան այս երկրորդ և երրորդ գծերը չի կրնար նոյն համեմատութեամբ վայելել, և հետեւապէս, հնչուն դրամ աւելի շատ պէտք է ունենայ, բաղդատաբար իր պարտուց կամ յանձնառութեանց։ Գաղթային դրամատանց ամենէն տոկուններն 20—25 առ 100 համեմատութեամբ պատրաստ դրամ կ'ունենան, այսինքն՝ Լոնտոնի մէջ հարկաւոր գտուածին կրկնապատիկն։ Եթէ միւս դրամատունք ևս այսպէս ըրած ըլլային, հիմա չէինք տեսներ այս աղետաբեր յարձակումն առնելիքաւորներուն կողմէ, որք խմբովին ետ կ'ուզեն իրենց աւանդ թողած գումարները։

Գաղթային կառավարութիւնք և զանոնք յիշխանութիւն բերող ընտրական դասակարգն ևս պէտք է բան մը սովրին այս աղէտէն։ Անոնք պատասխանատու են. զի Անգլիոյ պանքաներէն անխոհեմաբար փոխառութիւններ կնքեցին, և շուտով վատնեցին այնպիսի շինութեանց համար ծախսելով որոց նպատակն էր ոչ այնքան խնայողաբար զարգացնել իրենց գաղթականութեանց բնական մեծ ոյժերն, որքան գործ տալ զիրենք ընտրող բանւոր դասակարգին։ Ապագային մէջ դրամ այնքան դիւրաւ չպիտի գտնեն այլ ևս։ Բայց այս անպատեհութիւն բարիք մը եղած պիտի ըլլայ, եթէ այն տեղերու գործաւոր դասերուն սովրեցնէ մեկնիլ քաղաքներէն ուր ստուար թուով հաւաքուած են, և մշակել այն հողն և տիրել այն հողին որ այնքան կը կարօտի բազուկներու։

ԹԱՆԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Շիրազի մէջ հացը տարապայման սղած ըլլալով, շատ անհաճոյ վիճակներ յառաջ եկան։ Կասկածուեցաւ թէ ոմանք արմտիք կը պահեն, շահադիտութեամբ սուղցնելու համար հացը։ Գործոց ընդհանուր դադար պատճառելով, շուկայն գոց մնաց երեք օր։ Նոր կուսակալն այս կացութեան դարման տանելու համար միջոցներ ձեռք կ'առնու։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Լոնտոնէ կը գրուի թէ սեղանաւորական տագնապ մը չի վախցուիր Լոնտոնի մէջ, նոյն իսկ այն երեք դրամատանց սնանկութենէ ետքն ալ որ ծանուցուեցաւ վերեւ. որովհետեւ Անգլիոյ հրապարակին վրայ ապրանաց կամ արժեթղթոց գիներն անդր քան զչափն վրայ դրած չէին ծայրայեղ շահադիտութեամբ, և անվստահելի տեղեր դրամ փոխ տրուած չէ մեծաքանակ, Աւստրալիայէն զատ։ Միայն գործոց ընդհանուր դադարէ կը վախցուի։

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔՆԵՐ

Այն երկրաց մէջ ուր ամուսնալուծման օրէնք կայ, ուզողն այս օրէնքին կը դիմէ, չուզողը չի դիմեր։ Յայտնի է թէ արեւմտեան Եկեղեցին ամուսնալուծում չընդունիր, և հաւատացեալ հետեւողք նոյն Եկեղեցւոյ, այն երկրաց մէջ իսկ որոց օրէնքը կ'ընդունի ամուսնալուծում, ամենեւին չեն դիմեր ամուսնալուծման, այլ «ընչից և անձի բաժանմամբ» վերջ կուտան իրենց կենակցութեան, եթէ իրօք անհանդուրժելի դարձած է։ Նոյն իսկ բողոքական հասարակութեանց մէջ որք կաթոլիկ Եկեղեցւոյ խիստ կապերը չունին, կան որք չեն հաւանիր ամուսնալուծման։ Շատ անկլիքանք, օրինակի համար, իբրեւ հակաքրիստոնէական կը մերժեն ամուսնալուծումն։ Այսպէս կարծողներէն մէկն է նոյն ինքն Պ. Կլատսթոն, որ սակայն կէս դարէ հետէ համամիտ և ջատագով գտնուած է ամեն ազատական օրէնքի որ քուէարկուած է Խորհրդարանէն։ Անգլիոյ մէջ օրէնք է ամուսնալուծումը, բայց ո՛չ միայն ինք Պ. Կլատսթոն չպիտի դիմեր այս օրէնքին կիրառութեան, ո՛չ միայն անձնապէս հակակիր է, այլ հրապարակաւ ալ՝ երբ առիթը ներկայանայ՝ չի վարանիր իր համոզումն հաչակել այս մտօք։ Օրինակի համար, կառավարական գլխաւոր ծրագրոյն միճաբանութեան առթիւ, ընդդիմադիր պետերէն Պ. Չէմպըրլէյն պահանջեց որ մի առ մի յիշուին այն արտօնութիւնք որք նոր հաստատելի Խորհրդարանին պիտի յանձնուին, և ամուսնական օրէնքն յիշեց, շուզելով որ երկրին երկու մասանց մէջ ամուսնութեան նկատմամբ երկու տարբեր դրութիւնք ի կիր առնուին։ Հոս նախարարապետին առիթ մը ներկայացաւ ամուսնալուծման վրայ իր կարծիքն ըսելու։ Ըսաւ. Իռլանտա (որ կաթոլիկ է մեծ մասամբ,) ամուսնութեան համար մեզմէ տարբեր օրէնք մ'ունի այսօր։ Ինչո՞ւ համար ապագային մէջ ևս տարբեր օրէնք մը չունենայ։ Ինչո՞ւ համար այս խնդիրն իր խղճին համեմատ չտնօրինէ։ Մեզ կը հարցունէք թէ ամուսնութեան և ամուսնալուծման օրէնքն իրե՞նց պիտի թողունք։ Այո՛, իրենց պիտի թողունք։ Ինչո՞ւ համար սեղմում մը դնենք այս մասին։ Քոյր-կղզին շատ գոհ է որ ամուսնական տարբեր օրէնք մը կը վայելէ, զոր մեծապէս կը գնահատէ։ Գիտեմ որ ամուսնալուծման օրէնք չկայ քոյր-կղզւոյն մէջ։ Իմ [illegible] նայելով, քոյր-կղզւոյ բնակիչները շատ գոհ են ամուսնալուծման օրէնք չունենալնուն համար, և ես ալ կարծեմ թէ անոնք իրաւունք ունին գոհ ըլլալու որ չունին ամուսնալուծման օրէնք։

Մարդկային կեանքի մէջ դիւրութեան համար, տեղ տեղ ընդունուած է ամուսնալուծման օրէնքը քրիստոնեայ հասարակութեանց մէջ։ Բայց ինչպէս Ֆրանսայի մէջ Պ. Ժիւլ Սիմոն, Անգլիոյ մէջ ալ արդի վարչապետը կը կարծէ թէ ամուսնութեան աւելի բարձր ըմբռնում մը այնքան նուիրական կը ցուցնէ զայս կապակցութիւն որ անլուծելիութեան կը յանգի, Յիսուս Քրիստոսի հետ։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔՆ Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Տքթ. Վէքէրլէի ազատական նախարարութեան կողմէ Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մատուցեալ կրօնական-քաղաքական ծրագրերէն կ'երեւի թէ կառավարութիւնը կ'ուզէ «քաղաքային արձանագրութիւն» հաստատել, բայց ո՛չ թէ «ամուսնալուծում»։ Ամեն Հունգարացի, ի՛նչ կրօնէ ալ ըլլայ, պարտական պիտի ըլլայ իր ամուսնութիւնն արձանագրել տալ քաղաքային պաշտօնէից՝ քաղաքային պաշտօնատան մէջ։ Բայց Հունգարիոյ մէջ ամուսնալուծման օրէնք չկայ, ու դարձեալ պիտի չըլլայ։ Ազատական կուսակցութիւնն, որ միաբան միասիրտ կ'ընդունի «քաղաքային արձանագրութիւնն», համամիտ չէ «ամուսնալուծման» խնդրոյն վրայ, զոր հետեւապէս արդի Երեսփոխանութեան ազատական ստուար մեծամասնութիւնը չպիտի քուէարկէր։ «Անիկա ապագայ խնդիր պիտի ըլլայ», կ'ըսեն ծայրայեղ ազատականք։ «Այն ատեն կը տեսնուինք», կ'ըսեն չափաւոր ազատականք։ Միւս կողմէ, շատ կաթոլիկներ անտեղի կը գտնեն մաս մը կղերին ընդդիմութիւնը քաղաքային արձանագրութեան, որ անվթար կը թողու պսակի կրօնային արարողութիւնը, զոր ամեն ոք պիտի կատարէ ըստ իր դաւանութեան, անկրօնները միայն անպսակ ամուսնանալով, լոկ քաղաքային արձանագրութեամբ։ Յունադաւան և լուտերական կղերք այժմէն հաւանած են քաղաքային արձանագրութեան։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ի պատիւ կառուցուած Կայսերական Հաստատութեան համար մինչեւ ցարդ 10 հազարի մօտ բաժանորդք գրուած են Անգլիոյ, Հնդկաստանի և գաղթականութեանց մէջ, որոց տարեկան բաժնեգինք, արդէն հաւաքեալ կէս միլիոն ոսկւոյ դրամագլխին հետ, բաւական գումար մը կը կազմեն՝ տարեկան ծախուց համար այս բազմաճիւղ հաստատութեան։ Հանգանակութիւնն ու բաժանորդագրութիւնք կը շարունակին։

ՊԻՋՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ բացարձակ մերժեց իրեն առաջարկեալ երեսփոխանական աթոռն իր ընտրողաց կողմէ։ Արդէն, երեք տարիէ ի վեր որ ընտրուած էր, օր մը Ռայխսթակի նիստին չէր գացած։ Այս առթիւ շեշտեց թէ ընաւ մտադիր չէ քաղաքական կեանքի մէջ մտնել նորէն, և թէ իր մենարանէն կ'ուզէ պարզ հանդիսատես մ'ըլլալ ներքին և արտաքին դէպքերուն։

ԱՐԴԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Ինչպէս Ֆրանսայի, Ռուսիոյ մէջ ևս կը գուշակուի թէ նոր Ռայխսթակն իր նախորդին որոշումը պիտի հաստատէ, և ըստ որում քաղաքական կացութիւնը շատ փափուկ է, ռուս մամուլն յորդոր կը կարդայ Ֆրանսական մամուլին՝ յոյժ խոհեմ լեզու գործածելու։ Ո՛չ ոք կրնայ գուշակել թէ կացութիւնն ինչ ելք պիտի ունենայ, և գործոց փափկութեան ապացոյց մը կը համարուի որ Ռայխսթակի լուծման հետեւեալ օրն իսկ, Զօր. Վանովսքի, պատերազմական նախարարը, փութաց Ձարին քով երթալ։

ՌՈՒՍԻԱ.—Ծանուցուեցաւ թէ այս օրերս Սլաւական Բարեսիրական (կամ Համասլաւեան) ընկերութիւնն իր յոբելեանի ժողովը պիտի ընէ։ Այս առթիւ ազդարարուեցաւ յիշեալ օրինաւոր մարմնոյն՝ ծայրայեղ տրամադրութիւններ ամենեւին չցուցնելու, որպէս զի Գերմանիոյ մէջ կառավարական լրագիրք նոր փաստեր չունենան ի մէջ բերելու՝ բանակին յաւելման համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Մասնակի ընտրութիւններն որք դեռ տեղի կ'ունենան սուրբ սուրբ—(Աստուած եւանդն աւելցնէ մէկ-երկու ամսուան կամ մէկ երկու շաբթուան համար ընտրուող այս երեսփոխանաց,)—կ'երեւի թէ Պանամա փտած չէ Հանրապետութեան։ Կարծես աւելի զօրացեալ ելած է այդ տագնապէն։ Անցեալ օր Էնի գաւառին մէջ ընտրութիւն մ'եղաւ, ուր 1889ին միապետական Կոսէլ ընտրուած էր ստուար մեծամասնութեամբ։ Այս անգամ այդ կուսակցութենէն ոչ ոք ներկայացաւ։ Հանրապետութեան յարած աջակողմեան Պ. Բինէ ընտրելի եղաւ, և 3,140 քուէ միայն շահեցաւ, մինչ հանրապետական երկու մրցակիցք 4,806 և 3,305 քուէ ստացան, որով համեմատականի մէջ ապահովեալ է հանրապետականի ընտրութիւնը։

—Երկրագործական նախարար Պ. Վիժէ Սարթ գաւառին մէջ ճառախօսեց անցեալ օր, երկրագործական մրցումի մը առթիւ, և տեղւոյն կաթոլիկ ժողովրդապետը զինք ողջունեց ըսելով. «Մանի եպիսկոպոսն, որոյ թեմականներն ենք, ինձ պաշտօն յանձնեց ըսել ձեզ թէ Ֆրանսական կառավարութեան նկատմամբ Պապին հետ նոյն զգացումները կը տածէ, (որ ճանչած է Հանրապետութիւնն և պատուիրած է Ֆրանսացի կաթոլիկներուն որ ճանչեն և սիրեն զայն,) այն Պապին որ կը սիրէ զՖրանսա, բան մը որ ոմանց նախանձը կը շարժէ»։ Միամիտ ժողովրդապետին այս խօսքերէն շատ գոհ մնաց Նախարարն, ուրախանալով որ «կառավարութիւնը կը յարգուի ո՛չ միայն քաղաքային իշխանութիւններէն այլ և կրօնային իշխանութեան ներկայացուցիչներէն»։

—Փարիզի կոմսին ներկայացուցիչ և ընդհանուր գործակալ Օսսոնվիլլ կոմս երեսփոխանութեան ընտրելի կը հան-

---

(*).—Աւանդ տրուած դրամոց վերջամսեայ պայմանաժամն Աւստրալիոյ Դրամատանց մէջ, ինչպէս անցեալ օր կը բացատրէինք։

(**).—Մայիս 3/15 ի վճարումները կատարել չկրնալով սնանկացող երեք պանքաներն են Commercial Banking Company Սիտնէյի, Queensland National Bank և Bank of North Queensland։ 12ի հասած է սնանկացեալ դրամատանց թիւն յԱւստրալիա։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (14)

ԼՈՒԻ ԺԱՔՕԼԻՕ

ԻՒԶՕՐԻ ՋԱՂԱՑՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Ա.

ՀԱՐՑԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՒՈՐԸ

—Այո, պարոն դատաւոր, շատ զօրեղ են, ես ապահով եմ թէ Պուառօնները կը յաղթեն Ֆաւլէրին. եթէ անոր պէս արհեստ չունին, փոխադարձաբար աւելի նրբամիտ են...։ Տեսէք, չեմ գիտեր թէ չափազանցութի՞ւն է ըսածս, բայց ես համոզուած եմ թէ երկար ատեն մինակ չպիտի ձգեն մեզ հոս, գործը կը սեղմուի... մեզի պէս անոնք ալ փախճան մը փնտռելու են, և մենք շատ հեռու ենք իրենց հսկողութենէն, ուստի կրնանք մնալ լիճին այս մասին մէջ։

—Բայց մեր դէմ գործելու ընաւ միջոց մը չունին։

—Հապա բռնութի՞ւնը. սխալ կը դատէք զանոնք, պարոն դատաւոր. վերջապէս պիտի տեսնենք։ Խնդրեցի ձենէ որ մինչեւ հոս ինձ հետեւիք, վասնզի չենք կրնար այս իրիկուան սպասել նոր որոշում մը տալու համար։

—Գիտէք որ գործին ամբողջ տնօրէնութիւնը ձեզի յանձնեցի։

—Շա՛տ աղէկ, անմիջապէս պիտի մեկնինք, անցնող ամեն մէկ ժամ դար մըն է։

—Պատրաստ եմ ձեր հրամանին։

—Տեսէք ինչպէս պիտի սկսինք. Սէն-Ռանպէր իջնող ճամբան գիւղակէն կ'երկարի, բայց չանցնիր ջաղացքին առջեւէն. պիտի մտնենք աւերակներուն. յետոյ, մեքենաբար, շրջագայողներու պէս, այդ ճամբան պիտի երթանք, և անգամ մը որ աչքէ հեռանանք, արագաքայլ պիտի իջնենք Սէն-Մարթին-տը-Վալ-Ռեա փոքր գիւղը։ Հոն հասնելնուս պէս, որովհետեւ ա՛լ վախնալիք բան մը չունիք, կը թողում որ շարունակէք ձեր ճամբան, և ես նորէն Իւզօր կը դառնամ, ուր ձեր մեկնումը կը բացատրեմ աշխարհի ամենէն բնական եղանակով։

—Ի՞նչպէս։

—Պտըտելու վրայ էինք երբ հանդիպեցանք հեռագրական թղթատարի մը... մնացածը կը գուշակէք։

—Այո, ծանր լուր մը ետ կը կանչէ զիս, կամ Մարսիլիա, կամ Փարիզ։

—Ժամանակ չէք ունեցած ջաղացք իջնելու որպէսզի իմաց տաք մեր հիւրընկալներուն, և ինձ յանձնած էք իրենց հաղորդել ձեր համակրական զգացումներն ու բարեւները, կը յաւելում թէ ձեր բացակայութիւն հինգ վեց օր միայն պիտի տեւէ։

—Ճշմարտութիւնը պիտի կռահեն։

—Ի՛նչ փոյթ, ձեր բացակայութիւնը անհուն զօրութիւն պիտի տայ ինձ, պիտի կրնամ երթալ գալ աներկիւղ, մակոյկ մը պիտի գնեմ լիճին ծայրը տեսնուած սա գիւղէն, որ երեք չորս մղոն հեռու է ասկից, և պիտի խուզարկեմ եզերքները, ձկնորսութեան պատրուակով, վերջապէս կացութեան տէրը պիտի ըլլամ զրեթէ... ձեր մեկնումն իմ ապահովութիւնս պիտի ըլլայ։

—Հաստատ որոշե՞ծ էք։

—Ուրիշ միջոց չկայ ազատելու, պարոն դատաւոր, և նախազգացում մը ունիմ թէ այս առտու նամակին չգտնուիլը նպաստած է մեզի. գուցէ չձգէին որ ուզածնուդ պէս մեկնէիք։

—Է՛յ ուրեմն, ճամբայ ելնենք։

Երկու մարդերը ետ դարձան, պարզ պտոյտ մը ընելու երեւոյթն առին, վախնալով որ մի գուցէ լրտեսուին. անցան գիւղակին առջեւէն, ըստ երեւոյթին աննշան նիւթերու վրայ խօսակցելով. և քիչ քիչ հասան այն փոքր ուղին որ Սէն-Ռանպէրի մեծ ճամբան կը հանէր։

Քառորդ ժամ ետքը, անտառն հասան. այն պահուն երբ հոն պիտի մտնէին, իրենց որջէն դուրս ելնող վարազներու վոհմակի մը հանդիպեցան, և հեռուէն լսեցին հայր Պուառօնի արագավազ շուներուն կատաղի հաչիւնները։

Մէկ կողմ նետուեցան ճամբայ տալու համար վայրագ գազաններուն։

—Ջաղացպա՞նն է որ կ'որսայ գիւղակին անտառը, եթէ ոչ պարզապէս իր շուներն են որք ինքնիրենց վարազներուն ետեւէն ինկած են։

Լիւս՝ դատաւորին հարցման պատասխանելու ժամանակ չունեցած, ձայն մը լսուեցաւ անտառին մէջ։

—Հօ՛ս Պառքար, հօ՛ս Թէյօ, անպիտան կենդանիները պիտի ճաթին։

Պուառօններն էին, որք հրացան ի ձեռին, արձակած էին իրենց շուներն, և պտոյտ մը ընելու ելած էին անտառը և ոտքի էին հանած վարազները։

Նոյն պահուն հրացանի պայթիւն մը թնդացուց տերեւները և փոքր կինճ մը եկաւ թաւալեցաւ ճամբուն վրայ։

—Աղէկ նշան առեր, տղաս, ըսաւ Պուառօնի յստակ ձայնը, վարպետի հարուած մըն է։

Կենդանին, քունքէն զարնուելով, ա՛լ չէր շարժած։ Պ. տը Մարսէյ և Լիւս իրարու երես նայեցան տժգունելով։

—Դիպուածը, ամենէն լաւ ուսումնասիրուած յառակագծերու այս մեծ անարգիչը, մեզ հակառակ է, ըսաւ տը Մարսէյ, Պուառօնները պիտի տեսնեն մեզի, և պիտի զարմանան հոս մեզի հանդիպելով։

—Դիպուածին չեմ հաւատար, պարոն դատաւոր։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք։

—Ըսել կ'ուզեմ թէ այսօր աշխատութեան օր է, թէ ջաղացքին կալը կը լեցուի ցորենի պարկերով և թէ Պուառօնները սովոր չեն ձգելու որ ջուրը պարապը վազէ և իրենք որսի երթան։

—Եւ կը կարծէք...

—Թէ մեր հակառակորդները կասկածած են բան մը, և թէ ետեւնուս ինկած են։

—Բայց վերջապէս, ըսաւ դատաւորը թեթեւ անհամբերութեամբ մը, այս մարդերն իրաւունք չունին արգիլել մեզի մեր ուզած տեղն երթալէ։

—Պիտի ունենան, պարոն դատաւոր։

—Գործը գիտէ։

—Աստուծոյ սիրոյն՝ խոհեմութիւն, այս պահուս մեր կեանքին հետ կը խաղանք. հաւատացէք որ եթէ շշուկ մը հանէք հինգ վայրկեան չենք ապրիր։

—Ինչ քամահելի մտածութիւններ։

—Պուառօնները իրենց հրացանին ծայրը բռնած են մեզի։

—Ի՞նչ, կը կարծէ՞ք...

—Որ եթէ երեւան չելնենք, և չենք շնորհք ջաղացք չդառնանք անոնց հետ, ջաղացպանները պիտի խորտակեն մեր գլուխը։

Տը Մարսէյ ժամանակ չունեցաւ պատասխանելու։

—Լաւութի՜ւն, ըսաւ ոստիկանն անմիջապէս, տեսայ Ֆաւլէրին գլուխը որ կ'երեւար մացառներուն վերեւը. վերէն վարէն կը հսկեն վրանիս։

Պուառօնները կուգային կամաց կամաց, ճիւղերու և պատերի թուփերու կառչելով, վասնզի անտառը շատ դար էր այդ տեղը։

Լիւս հանճարեղ գաղափար մը ունեցաւ կացութիւնը փրկելու համար։

—Բարեւ, հայր Պուառօն. բարեւ, Ժագ, ըսաւ մէկէնիմէկ երեւան ելնելով։

—Աստուծոյ բարին, պարոն Լիւս, պատասխանեց ծեր ջաղացպանը ամենաբնական ձայնով. հոս ի՞նչ կ'ընէք։

—Կը պտըտէի Պ. տը Մարսէյի հետ երբ տեսանք վարազներուն անցքը. յանկարծ պայթիւն մը լսուեցաւ, վարազ մը թաւալեցաւ ձորին մէջ, և իրաւ որ, ծռեցանք, որպէսզի եթէ երկրորդ անգամ կրակ ընէիք՝ մեզի չի դպչէր։

—Հը՛, ճարտար է յակոբը, ըսաւ ջաղացպանը, որ արահետն հասած էր. անոր շնորհիւ, Մարիան պատուական շամփուր մը պիտի պատրաստէ մեզի։

—Տես, ըսաւ Ժագ իր կարգին, հայր Ֆրանսուան կուգայ, կարծես ժամադրութիւն ըրեր ենք. և հնչուն ու միամիտ քրքիջ մը արձակեց։

—Իրաւ որ, ըսաւ նորեկը, լսեցի շուներուն վազելը, և չկրցի ինքզինքս բռնել. ասիկա յիշեցուց ինձ այն ատենն ուր շուները կը վազցունէինք Իւզօրի մարքիզին մեծ որսորդութիւններուն ժամանակ։ Կը յիշե՞ս, Պուառօն։

—Երէկուան պէս, Ֆրանսուա, պատասխանեց հայր Պուառօն։

—Ի՛նչ աղուոր շուներ ունէր, հէ՞։

—Եւ ի՛նչ սիրուն բան էր տեսնել երկու երեք հարիւր շուներուն հաչելը կերակուրի ատեն։

—Ի՛նչ օգուտ կունենար քեզ, իմ խե՛ղճ Ֆրանսուա, եթէ այդ ժամանակը նորէն գար։ Սրունքներդ ա՛լ ուժ չունին։

—Հոգ չէ՛, Պուառօն, հոգ չէ՛։ Հաճոյքով պիտի տեսնէի երիտասարդներուն մեր տեղն անցնիլը. բայց երիտասարդութիւնն ա՛լ չի սիրեր մեր լեռները, որսորդութիւնը, մեծ անտառները։ Բաճկոն մը հագնիլ սկսելուն պէս քաղաք կը վազէ՝ գինետուններն ու պարահանդէսներն երթալու համար։

—Իրաւ է, հիմակուան երիտասարդները աւելի կը սիրեն աղջիկները ցատքեցնել քան վարազ որսալ մեր ձորերուն մէջ. բայց ի՛նչ կրնանք ընել, ծեր Ֆրանսուա։

(Շարունակելի)

զիսանայ Փարիզի Ը· ազնուապետական-միապետական Թաղին մէջ:

—Բանամայի Ընկերութեան հաշուեկարգավարը քաղաքային (դրամի) դատ բացաւ Ռէյնաքի ժառանգորդաց և Սաւկարանի հրեայ միջնորդ Օպէրնտօրֆ սեղանաւորին դէմ, որպէս զի հետ դարձնեն այն կարեւոր գումարներ զորս յանիրաւի ընդունած են ընկերութեան սնտուկէն: Հռչակաւոր «խմբակին» միւս անդամներուն դէմ ալ նոյնպիսի դատեր պիտի բացուին:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ· — Նորտ Տէյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ կը հերքէ այն լուր որուն համեմատ կոմս Գափրիվի իւր քով կանչեր է գլխաւոր դրամատանց տնօրէնները՝ խնդրելու համար որ իւր տրամադրութեան ներքեւ դնեն ընտրական պայքարին պէտք եղած գումարներն: Այս հերքման թերահաւատութեամբ կը պատասխանեն պահպանողական լրագիրք (որք համամիտ են զինուորական ծրագրին) և մեծ դրամատանց կողմէ ընծայեալ դրամական աջակցութիւնները կը մանրամասնեն: Անոնցմէ մին 300,000 մարք մէկէն վճարեր է:

ԼՈՐՏԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎՆ, իւր վերջին նիստերուն մէջ, զբաղեցաւ Նաւատորմի խնդրով: Ծովային նախարար Լորտ Սբէնսըր յայտարարեց թէ 1889 ին որոշեալ նոր մարտանաւուց շինութիւնն 1894 ին պիտի լրանայ, 70 մարտանաւերէն (մեծ թէ փոքր) հինն միայն մնալով: Կը յիշուի թէ այս նպատակաւ նոյն թուականին անգլ. Խորհրդարանն իբր 25 միլիոն ոսկի ծախք սահմանած էր: Առայժմ ամեն պէտքերու կը բաւէ կ'ըսէ Լորտ Սբէնսըր: Գալ տարի, եթէ իշխանութեան վրայ մնայ, նախարարութիւնը պիտի խորհի թէ պէ՞տք է նոր մարտանաւեր շինել՝ աւելի ընդարձակ հիման մը վրայ:

ԻՏԱԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄ

Դատական նախարարութեան նիւթացոյցին յօդուած առ յօդուած ընդունուելէն ետեւ ամբողջութեան 133ի դէմ 138 քուէով մերժուելուն վրայ, նախարարապետ Պ. Ճօլիթթի իւր և պաշտօնակցաց հրաժարականը մատոյց Թագաւորին, որ ետքի ժողով իւր որոշումն (Խնդիրը «քաղաքային ամուսնութեան» վրայ է:)

Արտաքին գործոց նախարար Պ. Պրին պատասխանեց առ Պ. Պարզիլայ թէ Խորհրդարանին և երկրին կարծիքը քաջալերած է կառավարութիւնն Երրեակ Նիզակակցութեան քաղաքականութեան մէջ: Իտալիա ազատապէս կ'ընդունի այս նիզակակցութիւն, որոյ պայմանները պարտի հաւատարմաբար յարգել:

Ի ՓԱՐԻԶ.—Սէն-Տընիի եկեղեցւոյն մէջ իրենց անպատշաճ վարմունքին համար ամբաստանեալ անձինք, որոց չորսը քաղաքային խորհրդականք, դատուելով պատժական դատարանին առջեւ, դատապարտեցան 15 օրէն մինչեւ երեք ամսոյ բանտարկութեան:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ Խորհրդարանը վերջնապէս ընդունեց արտաքին պարտուց կարգադրութեան համար կառավարութեան բերած ծրագիրը: Բայց փորթուկէզ արժէթուղթ ունեցող Ֆրանսացւոց խմբակը մերժեց այս ծրագիր, որ մասնաւոր երաշխաւորութիւն մը չի յատկացներ տոկոսներուն վճարման:

ՏԻԿԻՆ ԿԼԱՏՍԹՈՆ պաղ առած ըլլալով հիւանդ է:

ԼՈՐՏ ՌՕԶՊԷՐԻ, Վիքթօրիա Թագուհւոյն ծննդեան 74րդ տարեդարձին առթիւ, հացկերոյթ մը պիտի տայ դեսպաններուն:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն· Ս· Պատրիարք Հայրն շաբաթ օրը Դատական և կրօնական գործոց պաշտօնատունն երթալով տեսակցեցաւ Նախարար Վսեմ· Րիզա փաշայի հետ: Սոյն տեսակցութեան ներկայ էր նաեւ Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ Վսեմ· Մաքսուտ Սիմոն պէյ:

Ս· Պատրիարք Հայրը նոյնպէս տեսակցեցաւ կրօնական գործոց տեսուչ Ջիվէր պէյի հետ:

Խառն Ժողովը իւր վերջին նստին մէջ նկատելով որ գաւառական ընդհանուր ժողովներն երբ առաջնորդական ընտրութիւն կատարեն, կեդրոնական Վարչութեան կողմէ ղրկուած ընտրելեաց ցանկէն դուրս ընտրութիւններ կը կատարեն երբեմն, որով դժուարութիւնք կը ծագին, որոշած է՝ յետ այսորիկ առաջնորդական ընտրութեան համար հրահանգ տրուելուն՝ ծանուցանել միանգամայն որ ընտրելեաց ցանկին մէջ գտնուած անուանց վրայ միայն ընտրութիւն կատարեն, զի այն եկեղեցականք, որոց անունները նշանակուած են ցանկին մէջ, պարտաւորուած պիտի ըլլան ստանձնելու իրենց յանձնուած պաշտօնը: Նոյնպէս թէ երբ այդ ցանկէն դուրս ընտրութիւն մը կատարեն, պէտք է որ ընտրեալ եկեղեցականին հաւանութիւնը նախապէս ստացած ըլլան:

Անցեալները ծանուցինք Աւագերէցներուն տրուած իշխանութիւնն ազգային վարժարանաց վրայ: Որոշմամբ Ազգ· Վարչութեան, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հետեւեալ կոնդակաւ սահմանած է սոյն իշխանութիւնը·

Խորէն ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի եւ շնորհիւ սուրբ Հոգւոյն Պատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ և վերատեսուչ ամենայն վիճակաց, յորմէ ժամանեալ հասցէ ողջոյն և օրհնութիւն և սէր քրիստոսաւանդեալ առ Արժանապատիւ Տէր··· Քահանայ աւագերէց Ս··· եկեղեցւոյ··· Թաղի՝ կալ և մնալ միշտ զօրացեալ ի շնորհս Հոգւոյն Սրբոյ, ամէն:

Գիտուն լիցի արժանապատիւ Սիրելւոյդ մերոյ ի Քրիստոս, զի թէպէտ ամենայն վարժարանք մեր շինեալք ի հրաման կայսերական բարձր հաճութեան և խնամարկեալք գոյիւք Եկեղեցւոյ եւ տրովք և ողորմութեամբ բարեպաշտօն հաւատացելոց ընդ մերով ընդհանուր վերհսկողութեամբ եւ հրամանաւ են, և մեզ անկ է արդարեւ ըստ զօրութեան հրովարտակի բարեգութ և կրթասէր Վեհապետի մերոյ ինքնակալին ամենայն Թուրքիոյ, և ըստ հոգեւոր իշխանութեանս աւանդելոյ մեզ յաստուածուստ խնամ ունել բարեկարգութեան եւ յարատեւ ուղղութեան նոցին, և հսկել հոգեւորական և մտաւորական զարգացման լուսաւորչածին զաւակաց առաքելական Եկեղեցւոյ մերոյ սրբոյ, այլ քանզի ոչ բաւական լինիմք անընդմիջական հսկողութեամբ անձին ի վերայ կալ Թաղային վարչութեան և իբրեւ Հայր և պետ՝ հոգեւոր վերակացու լինել ամենայն վարժարանաց, օրհնելով և ուղղելով ի մտաւոր զբաղմունս բարի ջանս տեղայնոց ի բարւոք դաստիարակութիւն մանկանց մերոց ըստ շնորհմանց Պետութեան և ըստ մերոց ազգային կանոնաց, վասն որոյ կարգեցի զՔեզ, զարժանապատիւ սիրելիդ մեր Վերատեսուչ Հայր··· վարժարանին, որում պատուէր տամ առանձինն:

Ա· Նախագահել ժողովոյ Թաղական Խորհրդոյ ի մասին խնամատարութեան դպրոցաց Թաղիդ և Հոգաբարձութեան նոցին՝ եթէ կազմեալ կայցէ մարմին այդպիսի, և նոքօք հանդերձ փութալով ի գործ բերել վերակացութիւն ըստ 38րդ յօդուածոյ կանոնագրի:

Բ· Ունել զի հրահանգ ուսման աւանդեսցին միայն ըստ կրթական ծրագրին հաստատելոյ ի Պատրիարքարանէս և վաւերելոյ ի կրթական վարչութենէ կայսերական կառավարութեան, և մի՛ ինչ ուսումն արտաքոյ սորին գացէ մուտ:

Գ· Զի մի՛ ոք ընկալեալ լիցի պաշտօն դաստիարակ-ուսուցչի կամ դաստատի կամ օգնականի սոյա, եթէ՛ այր իցէ եւ եթէ՛ կին, որ չիցէ վկայեալ յՈւսումնական Խորհրդոյ Կեդրոնական Վարչութեան և վաւերացեալ թղթով կնքոյս մերոյ, և կարգեալ ի պաշտօն ըստ հաստատեալ կանոնաց:

Դ· Մի՛ բնաւ մուծանել ի դպրոց տետրակ ինչ կամ մատեան և դասագիրք որ արտաքոյ դասնիւթին ցուցակի դասագրոց հրամայելոց յԱզգային Կեդրոնական Վարչութենէ մերմէ և չիցեն թոյլատրեալ ըստ վերջին պետական կարգադրութեան:

Ե· Ի լինել խիք հարց և փորձի ի կողմանէ քննչաց հասարակաց կրթութեան ի դպրոցի՝ առաջիկայ լինել միշտ և պատշաճապէս բացատրել առաջի նոցա որ ինչ հարցանիցի:

Զ· Ի պատահել ինչ իմիք ի դպրոցի հակառակ հաստատեալ օրինաց կայսերական կառավարութեան, կանոնագրի վարժարանաց և հակառակ հրամանաց Պատրիարքարանիս, անմիջապէս տեղեկագրել առ մեզ հանդերձ միաբանութեամբ Թաղային Խորհրդոյն, և ի հարկին առանձին թըղթով:

Է· Ի զարգացումն աստուածպաշտութեան և ուղիղ բարուց կինդադավարութեան ամենայն աշակերտաց՝ ջերմ եռանդամբ և աստուածահաճոյ նախանձու վառեալ, որպէս վայել է պաշտօնէի Աստուծոյ:

Ի հրամանագրի աստ մերում ամփոփեալ գտանէք զկարգական կանոնագիրն ազգային նախնական կրթութեան, զնորոգ հաստատեալն ի Խառն Ժողովոյ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան, ըստ որում միայն պարտ է Ձեզ ի մեր դիմաց վերակացու լինել մարգանաց մանկանց Ս· Եկեղեցւոյս մերոյ և յարատեւ պահպանման բարեկարգութեան դպրոցացդ:

Ողջ լեր ի Տէր
Պատրիարք Կ· Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Տուեալ յԱզգային Պատրիարքարանի Կոստանդնուպոլսոյ ի 28 ամսեան ապրիլի 1893 ամի եւ Հայոց ՌՅԽԲ: Թիւ 212

Խառն Ժողովը ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի օր Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ:

Արարատի ապրիլի թիւոյն մէջ կը կարդանք հետեւեալները, ի շարս Սինոդի պաշտօնական օրագրութեանց·

Մարտ 1· Տփխիսի Հայոց կոնսիստորիային Թոյլ տալ Դվեւանդ քահ. Խարազեանցին և Գէորգ քահ· Գալստեանցին, որոնք մասնակից էին համարւում Կուր գետի ափին, Մատաթեան կղզու վրայ կառուցած ժամանակաւոր փայտեայ կամրջի խորտակման գործին, անել քահանայագործութիւն մինչեւ բարձրագոյն դատարանի վճռահանական վճիռը:

—Մարտ 8· Որոշեցաւ Աբգար քահանայ Տէր-Յարութիւնեանցի քահանայագործութեան համար Սինոդը արել է պաշտաճառ անօրէնութիւն ուղարկելով Դաղստանի իւր ժողովրդեան հովուելու համար· իսկ Կոստանդին քահանայի յանցաւորութեան համար հրամայել է անել օրինաւոր քննութիւն Մարտիրոսեան Տէր Յովհաննէս քահանայի միջոցաւ, որին պարտական է Կոստանդին քահանան քննութեան ժամանակ բացատրութիւն տալ, այս պատճառաւ Բաքւում քաղաքի բնակիչների հաւատարմատարների բողոքը և Կոստանդին քահանայի խնդիրը թողնել առանց հետեւանքի. որոնց մասին յայտնել նոցա Տփխիսի կոնսիստորիայի միջոցաւ, պատուիրելով հրամայել քննիչ Յովհաննէս քահանայ Մարտիրոսեանցին հարցնել այն վկաներին, որոնց ցոյց կտայ Աբգար քահանան:

—Մարտ 8· Հրամայել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային թոյլ տալ մանել ամուսնութիւն Ղարախանբեգլուեցի Սանիան Յակովբեանին Աննա Դաւթեանի հետ խնամիական հինգերորդ աստիճանում:

—Մարտ 10· Հրամայել Մայր Աթոռի մատենադարանապետ Սահակ աբեղային Գեր. Արիստակէս Եպիսկոպոս Սեդրակեանի Սինոդին մատուցած Հին-Նախիջեւանի Կզնուծ գիւղի եկեղեցւոյ ձեռագիր մի Աւետարանը գրուած 1049 (ՌԽԹ) Թուին Հայոց, մուծանել պատշաճաւոր ցուցակի մէջ և դնել Մատենադարան:

—Մարտ 15· Պատուիրել Աղեքսանդրապոլի հոգեւոր վարչութեան՝ այն անձանց ճիղագրութիւնն, որոնք կամենում են մանել ամուսնութեան հինգերորդ կամ վեցերորդ աստիճանի խնամիութեան, ամեն անգամ պէտք է յայտնել ոչ թէ Սինոդին այլ Երեւանայ Հայոց Կոնսիստորիային, որը գործի էութեան հասու լինելուց յետոյ կը տնօրինէ ինչ որ արժանն է, այլեւ ազդել վարչութեանը այսուհետեւ չդիմել Սինոդին այլ ճանաչել իւր հոգեւոր մերձաւոր իշխանութիւնը, որից և ընդունել բոլոր հրահանգները:

—Մարտ 15· Պատուիրել Կարսի հոգեւոր վարչութեանը թոյլ տալ Բաշ-Շորագեալցի Խորոտ Տէր-Յարութիւնեանցին մանել նոր ամուսնութիւն, իւր այր Գրիգոր Պարսամեանցի դատարանի վճռի համեմատ անդարձ աքսորուելու պատճառաւ:

—Մարտ 15· Պատուիրել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային թոյլ տալ Փորիսեցի Մարիամ Տէր Մինասեանցին մանել նոր ամուսնութիւն իւր այր Եգոր Տէր-Մինասեանցի դատարանի վճռին համեմատ անդարձ աքսորուելու համար:

—Մարտ 15· Պատուիրել Տփխիսի Հայոց Կոնսիստորիային թոյլ տալ Ծուղրութեցի Աբգար Մկրտչեան Սագոյեանցին մանել ամուսնութիւն Մարիամի հետ խնամիական հինգերորդ աստիճանում:

—Մարտ 24· Պատուիրել Երեւանի Հայոց Կոնսիստորիային թոյլ տալ մանել ամուսնութիւն Թիֆլիզեցի Մանուկ Մովսիսեանին Թագուհի Բարսեղեանի հետ՝ խնամիական հինգերորդ աստիճանում:

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Սկիւտարէ կ'իմացնեն մեզ թէ Ս. Կարապետի Թաղական խորհուրդը Պաղլարպաշըի կողմը տուն մը վարձած է, ուր ծաղկոց և տարրական Նախակրթարան մը պիտի հաստատէ Թաղին 150—200 տղոց համար, որոց մեծագոյն մասը փողոցները կը թափառի, մէկ մասը (մեծերը) Ս. Խաչի վարժարանը կը յաճախէ, և մէկ մասն ալ Ենի Մահալլէի Թաղին մէջ բացուած երկու մասնաւոր վարժարանները: Այս մասնաւոր վարժարաններէ միոյն տնօրէնը բացուած Թաղային վարժարանին տնօրէն կարգուած է, և Ս. Կարապետ Թաղին սնտուկէն 16 ոսկի ամսական ծախք նշանակուած է այս հաստատութեան համար: Ուսուցչական մարմինը պիտի ամբողջանայ ուրիշ երեք ուսուցիչներով և մէկ վարժուհիով: Այս տնօրէնութեամբ վերջ պիտի տրուի Ս. Կարապետի Թաղային սնտուկէն նպաստ վճարելով Թաղին տղայքը Ս· Խաչի վարժարանը ղրկելու դրութեան, որ ի գործ կը դրուէր ձմեռուանէն այսկէն ի վեր: Նոր դպրոցը պիտի բացուի Մայիս 15ին, կամ Յունիսի սկիզբը:

ԻԶՄԻՐԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաւօտ Իզմիրէն ստացանք հետեւեալ տեղեկութիւնները, մայիս 8 Թուականաւ·

Սպարթալեան բարերար եղբարց մայր Տիկին Խաւուհի ապրիլ 23ին մեռաւ գրեթէ 95 տարւոյն հասակին մէջ: Թաղման հանդէսին ներկայ սակաւաթիւ հետեւողներ կային· ցաւալի է որ գէթ կէս կամ մէկ ժամ Սպարթալեանի վաճառատունը յարգողներ չը գտնուեցան: Թաղման հանդէսին ներկայ էին 40ի չափ որբանոցի մանկունք, ամբողջ քաղքին և արուարձանաց քահանաներն որոց կը նախագահէր Ս· Առաջնորդն: Հանգուցեալ տիկինը նախկին Առաջնորդ Մելքիսեդեկ Սրբազանի ձեռօք իւր տունն 1000 ոսկւոյ արժողութեամբ Ազգ· Հիւանդանոցին նուիրած էր: Այժմ եւս կրնար իւր 50,000 ոսկիի մօտ հարստութենէն մաս մը նուիրել, եթէ իւր ազգականք այսպիսի բարի խորհուրդի մը դէմ տուած ըլլային, զի հանգուցեալ տիկինն՝ որպէս ջերմեռանդ՝ կը սիրէր վանք եկեղեցի, ինչպէս և ուխտագնացութիւններ կը կատարէր իւր աչաց տեսութիւնն խնդրելով, զի երկար տարիներէ ի վեր այլ եւս տեսնելու վիճակէ հեռի կը գտնուէր կոյրերուն վրայ վարագոյր իջած ըլլալով, որոց ի դարման ամեն ճիգ ու ջանք առ ոչինչ գնացած էր:

* * *

Մայիս 5ի առաւօտեան ազգ. առաջնորդարանէն հրդեհ ծագեցաւ. կրակն առաջնորդարանի կից պարտէզին հիւղակէն ելած էր որ Ս· Առաջնորդ. հօր և պաշտօնէից հանդերձեղէնները լուացուելու կը ծառայէր: Շնորհիւ հայ երիտասարդաց որք զանգակներու ղօղանջիւնին փութացած էին, ամեն կարելի միջոցներն ի գործ դնելով մարեցին կրակը: Սակայն կ'իմանանք թէ Առաջնորդարանն ինչպէս և վարժարանն ապահովագրութեան դրուած չէ եղեր, մեծ սխալ մ'է այսօրուան բուժումը շատ դժուարին է. եթէ գիշեր պատահէր այս հրդեհ, անշուշտ Առաջնորդարանին ահագին շէնքը մոխիր պիտի դառնար· յայնժամ Ազգին կարողութիւնը պիտի՞ ներէ՞ր 5—6000 ոսկի ծախսել և ի նորոյ կառուցանել:

Երէկ, Մաքրիգիւղի Թաղական խորհրդոյ ընտրութիւնները կատարուեր են: Նամակագիր մը մեզ կը հաղորդէ թէ այս ընտրութեան մէջ անկանոնութիւններ տեղի ունեցեր են, որոց մանրամասնութիւնը պարունակող տեղեկագիր մը պիտի մատուցուի Քաղաքական Ժողովոյ առաջիկայ նիստին:

Հրատարակուեցաւ Պ. Դուրեանի ՏԱՂՔ ԵՒ ԹԱՏՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆՔ գործին 14րդ փօրման:
Կեդրոնատեղին Պալենց գրատուն, Պոլիս

ՄԱՀ
ՄԿՐՏԻՉ Ս. ՖՆՏԳԼԵԱՆԻ

Սարգիս էֆէնտի Ֆնտգլեան, Տիկին Զապել Ս. Ֆնտգլեան և իրենց զաւակները, Գ· Ֆնտգլեան, Յ. Ֆնտգլեան, Պ. Ֆնտգլեան, Սարաֆեան, Զուհաճեան, Մալէզեան ընտանիքներն, ինչպէս նաեւ Տիկ· Սօֆի Թաշճեան, Քէհրիպարճեան, Բարաճեան ընտանիքները, Տիկնայք Մ· Ալպլըճեան, Յ· Ալպլըճեան, Գ· Թօփալեան, Մ. Գափամաճեան, Ն· Սէթմարաճեան, Ա. Փանոսեան, և բոլոր ազգականները ցաւելով կը ծանուցանեն թէ ՄԿՐՏԻՉ Ս· ՖՆՏԳԼԵԱՆ աղետալի հիւանդութենէ մը վերջ կնքեց իւր տասնըհինգամեայ ծաղիկ կեանքը, խորին սուգի մէջ ձգելով ամբողջ գերդաստանը:

Եւ կը հրաւիրեն իրենց ազգականներն ու բարեկամներն յուղարկաւորութեան հանդէսին՝ որ պիտի կատարուի վաղը, երեքշաբթի, ժամը ճիշդ 2ին, տեղւոյս Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ:

10/22 մայիս 93 Գատըքէօյ

Կամուրջէն շոգենաւը կը մեկնի ժամը 1½ին:

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ· — Մաքսային ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Խալիլ պէյ, մաքսային նախորդ տնօրէն Մէրսինի·

Տիարպէքիրի Միտհաթ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մէհմէտ Ճէմիլ էֆէնտի, նախորդ գայմագամ Եէնիճէի Վարտար գաւառակին·

Ափրիկեան Տրիպոլսոյ նահանգին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Մուհսին էֆէնտի, նախագահ առեւտրական դատարանին Հոտէյտայի·

Սալիհէի աստիճան տրուեցաւ Ահմէտ պէյի, որդի Բ· Զօրաբանակի հեծելազօրաց հրամանատար Շիւքրի փաշայի·

Առաջին կարգի Շեֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ Հիճազի նահանգին կուսակալ և կայս· աւագ թիկնապահ Ահմէտ Րաթիպ փաշայի կնոջ·

ՊԱՐՍԻՑ Շահը [illegible] և [illegible] պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Օսմ· կայս· Պանքայի տնօրէն Պ· Լա Ֆիւանթին՝ այն ծառայութեանց առթիւ զորս յիշեալ դրամատունը մատուցած է Կ· Պոլսոյ պարսիկ վաճառականաց:

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԹՐԱՄՈՒԷՅ· — Վաճառական Շէրպէթճեան Յակոբ էֆ. աղերսագիրմը մատուցանելով Բարձր· Մեծ-Եպարքոսին, 99 տարի պայմանաժամաւ մենաշնորհ խնդրած է շոգեշարժ թրամվէյ մը հաստատել Բերայի Շիշխանէ պահականոցէն մինչեւ Կ· Պոլսոյ Արուեստահանդէսին տեղը: Թրամուէյի այդ գիծը նեղ պիտի ըլլայ Տըքօվիլի դրութեամբ:

Այդ գիծ պիտի սկսի Շիշխանէ պահականոցէն՝ Թաղապետութեան Զ. շրջանակին մօտէն՝ և Թէփէ Պաշիէն, անգլիական դեսպանատան ու Եվին Ճամիի առջեւէն անցնելով, Թաքսիմի բլուրէն ու Ֆերիքէօյէն Իզզէթ Փաշա Չիֆթլիկի պիտի երթայ, ուր պիտի կառուցուի Կ· Պոլսոյ Արուեստահանդէսը: Թրամուէյի կառքերը պիտի կրնան մինչեւ մէկ ժամու մէջ քսան քիլոմեթր տեղ երթալ: Արտօնատէրը պիտի կրնայ առանձինն միացման գիծ մը շինել, Շիշլիի թրամուէյի գիծը Արուեստահանդէսին կցելու համար: Այս ծրագիր յանձնուած է քաղաքապետութեան:

ԵԷՄԷՆԻ նահանգին մէջ ամրութեան ու ապահովութեան աւելի հաստատելու համար բարւոք ծառայութիւններ մատուցանող զինուորաց և այլոց տրուելու համար կայս· Իրատէով շքանշաններ պիտի պատրաստուին: Այդ շքանշաններու նմոյնները մատուցուած են Վեհ· Սուլթանին, որ հրամայած է պէտք եղածին չափ պատրաստել և անոնցմէ երեքն Իրեն մատուցանել:

ԿԱՐԻՆԷՆ կը գրեն թէ ամեն օր շուկաներուն մէջ չափաւոր գիներով ցորեն և գարի կը վաճառուի և ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի արմտեաց հայթայթման համար, ժողովրդեան պէտքերը գոհացնելու նպատակաւ: Երկրագործք սկսած են վարուցան կատարել: Ամեն կողմ բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան վասն կենաց Վեհ· Սուլթանին·

Օվա գաւառակին մէջ գտնուած 4000 քիլէ ցորենը գնուած է վարուցանի համար: Միանգամայն ամեն ջանք կը տարուի պարապ արտ մը չձգելու համար:

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդն որոշած է որ երբ բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին մէջ ուսանող բժիշկ մը չուզէ ստանձնել գաւառաց մէջ քաղաքային բժիշկի պաշտօնը, վկայականը ձեռքէն առնուի, իբրեւ վարժարանի ծախք իւրաքանչիւր տարւոյ համար տասնական ոսկի գանձուի իրմէ և մայրաքաղաքիս մէջ պաշտօնի չկոչուի: Այս որոշում մատուցուած է Բարձր· Մեծ-Եպարքոսին·

ԲԱԲԵՐԴԻ երեւելեաց կողմէ ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցանելէ յետոյ թէ՝ կայս· Իրատէով, սերմի համար 30,000 քիլէ արմտիք շնորհուած է բաշխուելու համար տեղւոյն կարօտ ժողովրդեան, կը յայտարարէ թէ ժողովուրդը ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրած է վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ· Սուլթանին·

ՄԱԼԻԷԷԻ մէջ կազմեալ յանձնաժողովին յաջորդ օրն ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Նախարար Վսեմ· Նազիֆ փաշայի և կարեւոր խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց: Ներկայ էր նաեւ Հաշուակալութեան Ատենին նախագահ Զիհնի պէյ:

ՖԻԼԻՊՊԷԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ·—Կ. Պոլսոյ առեւտրական Թանգարանն ընդունեց Պատուոյ վկայագիրը զոր Ֆիլիպէի ցուցահանդէսին քննիչ յանձնախումբն ընծայեց օսմ· հողային արտադրութիւններուն և արուեստական նիւթերուն համար զորս ցուցադրած էր հոն: Ասկից զատ, պուլկար կառավարութիւնն, ի նշան երախտեաց այն գործօն ու անշահախնդիր մասնակցութեան զոր առեւտրական Թանգարանն ունեցաւ, նուիրեց պուլկար ճարտարագործութեան զանազան նիւթեր, 2000 ֆր. ի մօտ արժողութեամբ, ցուցադրեալ լաւագոյն նիւթերուն մէջէն ընտրուած:

Աւասիկ անուանքն այն վաճառականներուն ու գործարանատէրներուն որք առեւտրական Թանգարանին կողմէ ներկայ գտնուեցան ցուցահանդէսին և շքադրամ ընդունեցին:

Ոսկի շքադրամ ընդունեցին՝ Զաքարճեան և ընկ· գոհարավաճառք կայս· պալատան, Մնելիք Բէքէեան՝ պատրաստիչ սատափակոփ մօզայիքէ ամանակներու ի Կ· Պոլիս, Նուվան Տիմիթրի, պատրաստիչ կերպասի յԱդր· Պոլիս·

Արծաթ շքադրամ ընդունեցին՝ Յակոբ Սուքիասեան՝ [illegible] ի Կ· Պոլիս (Ա· կարգի արծաթ շքադրամ), Կ· Միհրիք՝ պատրաստիչ լոքումի և ուրիշ շաքարներու ի Կ· Պոլիս, Ահմէտ Շիւքրի էֆէնտի՝ պատրաստիչ գորգի յԻզմիր, Եսայի էֆ.՝ ծխախոտի պատրաստիչ ի Կ· Պոլիս, Ա· Բօդրոսի՝ պատրաստիչ քոնեաքի ի Կ· Պոլիս, Տիմիտրի Հիօնա՝ պատրաստիչ ոգելից ըմպելիներու ի Ռոտոսթօ, Մելխինոս Բրիսթօպուլոս՝ գինիի և այլ ըմպելիներու պատրաստիչ ի Բըրք Քիլիսէ·

Արոյրէ շքադրամ ընդունեցին, Ահմէտ Եալլքէճի՝ ասեղնագործութեան նիւթեր ի Կ· Պոլիս, Պաղըլ Պալիք, վաճառական սուրիական հիւսուածքներու·

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ օրինաց 43րդ յօդուածին տեղ հետեւեալ յօդուածը սահմանուած է, որ վաւերացած է կայս· Իրատէով·

Յօդուած 43· — Աւանդներն երկու տեսակ են, ապահովագրուած և չապահովագրուած: Թղթատարական վարչութիւնն յանձն պիտի առնու զայնս ղրկել զանազան պայմաններով· Ապահովագրեալ աւանդներն ինչ պատճառաւ որ ալ ըլլայ, եթէ կորսուին կամ վնասուին, Թղթատարական վարչութիւնը փոխարժէքը պիտի հատուցանէ, քառասուն և հինգ օր պայմանաժամաւ մուրհակ մը տալով: Չապահովագրուած աւանդներն՝ եթէ 32րդ յօդուածին մէջ նշանակեալ պատճառներէ մին գոյութիւն չունենալով վնասուին կամ կորսուին, յայնժամ Թղթատարական վարչութիւնը անոր փոխարժէքը իննսուն և մէկ օր պայմանաժամով պիտի հատուցանէ:

26 Շէվվալ 1310
1 Մայիս 1309

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Երէկ ժամ 4ին Սեւ ծովու նեղուցին մէջ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Մորինօ անուն առագաստանաւու մը և անգլիական շոգենաւու մը միջեւ: Մորինօ Սեւ ծովէն կուգար և անգլիական շոգենաւն ալ դէպի Սեւ ծով կ'ուղեւորէր: Մորինօ ընկղմեցաւ և նաւապետն ու նաւաստիք՝ Թօփ տանելին՝ ծովին ինկան և սկսան օգնութիւն գոչել: Մօտակայ ափերներէն անմիջապէս մակոյկներ ղրկուելով նաւապետն և տասը չորս նաւաստիք ազատուեցան, իսկ նաւաստիներէ հինգը ծովուն մէջ անյայտ եղան: Ընկղմեալ նաւը ատաղձի վաճառական Զիւա պէյի սեփականութիւնն էր:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի քաղաքային ճիւղին ընդհանուր քննութիւնք վաղը պիտի սկսին:

ԵԴԵՍԻՈՅ մէկ քանի գիւղերուն մէջ ոչխարաց հիւանդանութիւն մը երեւան ելնելով, Հալէպէն անասնաբոյժ մը ղրկուեր է, սակայն կուսակալութիւնը նկատելով որ հիւանդութիւնն սկսած է ճարակիլ, Ներքին գործոց նախարարութենէն խնդրած է որ Կ· Պոլսէն անասնաբոյժներ ղրկուին:

ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ վարժարանի տեսչութիւնն որոշած է մէկ քանի դասեր աւելցնել ուսմանց ծրագրոյն վրայ: Կրթական նախարարութիւնն իւր հաւանութիւնը յայտնած է առ այդ:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ նահանգին կեդրոնին համար կայս· Իրատէ մը հրամայած է ոստիկանապետ մը և պէտք եղածին չափ ոստիկաններ կարգել: Ոստիկանութեան նախարարութեան որոշմամբ՝ այդ պաշտօնին կոչուած է Սամաթիոյ նախկին ոստիկանապետ Նուրի էֆէնտի:

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍՈՅ Օսմ. Պանքայի ճիւղին երկրորդ տնօրէն Կարապետեան էֆ., Բօռ. Սափաի ճիւղին տնօրէն կարգուած է:

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ·—Լաթաքիէի կողմերը խուզարկութիւնք կատարուելով հին գերեզմաններ գտնուած են, ինչպէս նաեւ ոսկիէ զարդմունքներ և Թանկագին նիւթեր: Կայս· Թանգարանին տնօրէնին օգնական Խալիլ պէյ ի մօտոյ նոյն տեղը պիտի երթայ խուզարկութիւններն առաջ տանելու համար:

ԵԷՏԻ ԳՈՒԼԷԻ յանուն հիւանդանոցի կանանց բաժնին նոր սրահներու շինութիւնը պիտի սկսի ի մօտոյ· յատակագծերն ընդունուած են արդէն: Այս շինութեան ծախքը 2000 ոսկի հաշուուած է, բայց կը յուսացուի որ բարեսէր անձանց կողմէ այս նպատակաւ ըլլալիք նուիրատուութիւններուն շնորհիւ, 1200 ոսկի միայն պիտի մնայ հիւանդանոցի հոգաբարձութեան վրայ· 800 ոսկին նուիրատուութիւններէ պիտի հայթայթուի:

ՄԱԾՈՒՆ·— Մոնիթէօր՝ քաղաքապետութեան և առողջապահական ժողովոյ ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ամառի մէջ ծախուած մածուններուն վրայ, որք, կ'ըսէ, մեծ քանակութեամբ նշաստա կը պարունակեն: Թէեւ այս նիւթ վնասակար չէ, սակայն մածունին սննդարար հանգամանքը կորսնցնել կուտայ:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ պարտուց վարչութեան ապրիլի հաշուեցոյցն ստացանք: Այդ հաշուեցոյց, փոխանակ հասոյթից նուազում մը ցոյց տալու, ինչպէս կարծուեցաւ նախապէս, փոքրիկ աւելցութիւն մըն ալ ցոյց կուտայ: Ապրիլի հասոյթն եղած է 80,759 ոսկի, մինչ նախորդ տարւոյ մի և նոյն ամսուան հասոյթն է 80,087 ոսկի: Ելմտական ներկայ տարւոյն երկու ամսոյ հասոյթն է 376,113 ոսկի, իսկ նախորդ տարւոյ 363,905, հետեւաբար 1893 մարտէն ի վեր 12,208 ոսկիի աւելցութիւն մը կայ:

ԿԱՐԿՈՒՏ· — Տէրսիմի կառավարիչը հեռագրած է թէ մայիս 3ին Զմկածագի մէջ կաղինի խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է 40 վայրկեան տեւողութեամբ և պտղատու ծառերը բաւական վնասուեր են:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ·— Մայիս 5ին Մալաթիոյ մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուած է:

—Նոյն օրը ժամ 7½ին Վանայ ու Կեավաշի մէջ երկրաշարժի ցնցմունք զգացուած են, առանց ոեւէ վնասի:

ԱՅՏԸՆԻ Պայնտըր գաւառակին մէջ բաւական անձրեւներ տեղացած և մեծապէս օգտած են հունձքերուն, սակայն եթէ անձրեւները չդադարին, կը վախցուի թէ բամպակի ու սուսամի հունձքերը մեծապէս վնասուին: Այտընի նահանգին միւս կողմերն ալ բաւական անձրեւ տեղացած է:

ՈՂՈՂՈՒՄՆՔ·— Պրուսայի կուսակալութիւնը մայիս 7 Թուականաւ հեռագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան, թէ յորդառատ անձրեւներէ գոյացած հեղեղներէն Ինէօնիի և Չուքուրհիսարի միջեւ գտնուած երկաթուղւոյ գիծը՝ հինգ քիլոմեթր տեղ՝ վնասուեր է: Կիրակի օրը Պոլսէն մեկնող կառախումբը մինչեւ Ինէօնի գնացեր և ուղեւորները հոն հանելով վերադարձեր է: Ուղեւորք խաներու մէջ պատսպարուեր են և կարօտելոց հաց բաշխուեր է: Գօնիայի խճուղւոյն մէկ քանի կամուրջները փլեր են: Հունձքերու կրած վնասներուն համար քննութիւնք կը կատարուին: Թուզլա ու Զալըք գետակները յորդելով հեղեղները քշեր տարեր են երկու ջաղացքներ՝ իրենց շէնքերով: Ի Միխալ կաղի՝ Բթինոյ պարտէզ մը մեծապէս վնասուեր է:

—Էնկիւրիի նահանգին մէջ Եւմաթաղի ու Զըպըքապատի կողմերը անձրեւ ու կարկուտ տեղալով գետակներն յորդեր և հեղեղներ գոյանալով բանջարեղինաց պարտէզներու վնասեր են: Մէկ քանի օր առաջ Բօլաւըրի կողմը ընկոյզի խոշորութեամբ կարկուտ տեղալով երկաթուղւոյ կայարանին ապակիները կոտրեր են: Շրջակայից մէջ ալ պտղատու ծառեր վնասուեր և Թիֆթիք արտադրող այծեր կորնչեր են:

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Այտընի Սաֆէնլըս գաւառակին կը հաղորդեն հետեւեալ ոճիրը: Սթավրի անուն մարդ մը կնոջ մը հետ ապօրէն յարաբերութիւններ հաստատած ըլլալով, կինը երկուորեակ աղջիկներ ծներ է: Սթավրի իմանալով՝ կնոջը տունը գնացեր և երկու նորածիններն առնելով մորթեր է: Սթավրի անմիջապէս ձերբակալուեր և յանձնուեր է դատական պաշտօնէից: Կինը խորապէս զգածեալ այդ վայրագ ոճիրէն, հետեւեալ օրը մեռեր է:

—Երէկ Գարաքէօյի կամուրջին առջեւ նաւակ մը շրջեցաւ, յորում կը գտնուէին երկու կիներ, մարդ մը և տղայ մը: Անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ամենքն ալ ազատուեցան:

—Նախընթաց օր ի Ղալաթիա Փիլիպ անուն տասն և չորս տարեկան տղայ մը զոհ գնաց ցաւալի արկածի մը: Քիւրքճիլերէն անցած պահուն շէնքի մը պատուհանին վանդակորմը դիպուածաւ տղուն վրայ ինկաւ, որ անմիջապէս մեռաւ:

— Նախընթաց օր Բերայի չիտակ ճամբուն վրայ մարդ մը կառքի մը տակ մնաց և ոտքն ու մարմնոյն այլ և այլ մասերը վիրաւորեցան:

—Երէկ, Գուրպալըտէրէ Տէրէի մօտ Սատըգ անուն տասն և չորս տարեկան տղայ մը ձիէ մը վար իյնալով վտանգաւոր կերպիւ վիրաւորուեցաւ:

—Շաբաթ օրը Սկիւտարի մէջ կառքի մը ձիերը խրտչելով Իսմայիլ անուն մարդ մը կոխոտեցին: Կառքին անիւներն անցան Իսմայիլի մէկ ազդրին վրայէն, որուն ոսկորը կոտրեցաւ: Վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ:

Մեր այսօրուան չորրորդ երեսին ծանուցումներուն մէջ կը հրատարակուի Համպուրկի Մ. Մ. Վալանթէն և Ընկ. հանրածանօթ դրամատան ազդը: Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս ծանուցման վրայ: Խնդիրը մանուկ ձեռնարկի մը վրայ չէ, այլ պետական վիճակահանութեան մը, զոր սպառնած և երաշխաւորած է կառավարութիւնն:

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՍՏՂԱՁԵՂԻՆԱՑ ՈՒ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ
ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ՔՕԼՕԼԵԱՆԻ
Ի [illegible], Թիւ 18

Սոյն գործարանը, վարպետ արհեստաւորաց տնօրինութեան ներքեւ, կը պատրաստէ աստղաձեգործութեան զանազան ճիւղերուն վերաբերեալ ամէն տեսակ նիւթեր, կահկարասիք, գահոյքներու և անկողիններու յատուկ տախտակատակ ([illegible]) և այլն: Նոյնպէս ամէն տեսակ փայտի վրայ բարակ փայտ փակցնելու ([illegible]) կամ ([illegible]), Նրբաքանդակ աստղաձեւ և այլ գործողութիւնք: Ցանձնարարութիւնք կ'ընդունուին և կը կատարուին յոյժ գոհացուցիչ եղանակաւ և ճիշդ ժամանակին: Փայտերու չորութիւնն ու տեսակներու ընտիր անգամանքը մասնաւորապէս յանձնարարելի են: 555 8—10

Էճէճըլը շոգենաւը, նաւապետ Բրիօր, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի դէպի ամսոյս 14/26ին:

Էճէճըլը շոգենաւային ընկ.
ԷՍ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 21 Մայիս.— Զօր. Տոտս քաղաքային զգեստով ներկայացաւ Պ. Քառնոյի, որ ջերմապէս շնորհաւորեց զնա Տահոմէի զինուորական գործողութեանց ճարտարութեամբ կատարուելուն համար: Տեսակցութիւնն երեք քառորդ տեւեց:

ՀՌՈՄ.— Թագաւորը նախարարական տագնապին վրայ խորհրդակցեցաւ երկուց ժողովոց ատենապետներուն հետ: (Տե՛ս այս առթիւ Քաղաքական Լրոց շարքին մէջ:)

ՓԷՇԹԱ.— Առաջիկայ հնձոց վիճակին վրայ ընդհանրապէս անգոհացուցիչ լուրեր կուգան Հունգարիոյ ամեն կողմերէն:

Սակարան

ԴԱԼԱԹԻԱ, 10 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ		
3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110 ½
3 » Փարիզի	»	22 83
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ		
Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		23 33
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	23 35
Կէս օրին		23 36
Թոնվիլյամը Օսմանիյէ, երէկ երեկոյ		— —
» » ժամ 3ին		— —
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ		
Փոխառութիւն	A. Սէրի	55
»	»	33 25
»	C. »	25
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ		
Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 22
Քրէտի ժէնէրալ	» »	8 02
Պանք տը Քոնս.	» »	5
Օսմ. Շէմէն տը ֆէր	»	4 35
Ռէժի	Օսմ. Ոսկի	16 20
Թրամուէյ	» »	382 ½
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	» »	495
[illegible] Երկաթուղի	Ֆր.	89 ½
[illegible] Լաւրիոնի		57
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 32
Անգլիական ոսկի	»	110 12
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107 30
Իմփէրիալ	»	20 20
[illegible]	»	51 16
Ռուբլ թղթադրամ	»	8 73
Մէճ. [illegible] (տարբ.)	»	197 33
Մանր արծաթ	»	103
Մէճիտիէ	»	96 20
Թափիլէ	»	— —
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 20 Մայիս	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97 35
» » 4 ½ %	105 95
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	21 97
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	487 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	442 50
Օսմանեան Երկաթուղի	89 23
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	374 37
Պանք Օթոման	592 12
Քրէտի Լիոնէ	761 2[illegible]
Իտալական Ռանթ 5 %	9[illegible] 35
Եգիպտական միացեալ	503 12
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 320
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	383 12
ԼՈՆՏՐԱ, 20 Մայիս	
Անգլ. քօնսօլիտէ	98 62
Օսմ. » Սէրի Դ.	21 62
» » » Ա.	55
» » » Բ.	33 25
» » » Գ.	22 37
Օսմ. փոխառութիւն 1871	97 25
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	94 75
Պանք Օթոման	13 50
Այտընի երկաթուղի	16
Դասապայի երկաթուղի	13
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիյէ)	99 12
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	—
Տօմանիալ (փոխառ. [illegible])	103 25
Հելլենական	57
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 512
ՊԵՐԼԻՆ, 20 Մայիս	
Օսմանեան Երկաթուղի	89 40
Օսմ. Ռէժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	20 305
» Փարիզի »	80 70
ՎԻԷՆՆԱ, 20 Մայիս	
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	124
» Փարիզի	48 95
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթ	183
» Երկաթուղի	49 50

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Յիսուս իւր յարութենէն քառասուն օր յետոյ իւր աշակերտներուն երեւելով մխիթարեց և հրահանգեց զանոնք, պատուիրեց նոցա որ բոլոր աշխարհի մէջ իւր աւետարանը քարոզեն, և հաւատացողները մկրտեն: Նա իւր ամենակալ աջն առաքելոց գլխուն վրայ դնելով օրհնեց, ըսելով. «Կապածնիդ կապուած ու արձակածնիդ արձակուած ըլլայ»: Պատուիրեց որ ամենքն Երուսաղէմէն չմեկնին, մինչեւ որ վերէն՝ երկինքէն չառնուն շնորհք մը եւս, առանց որոյ յոյժ դժուարին, գուցէ անհնարին պիտի լինէր աւետարանի յաջողապէս քարոզութիւնը: Առաքեալք մինչեւ Քրիստոսէն առած էին մէկ շնորհք, շնորհք հրաշագործութեան, այլ սակայն կը պակսէր միւս շնորհքը, այսինքն խօսելու ու համոզելու շնորհքը, զոր պիտի ստանային ի ձեռն Հոգւոյն Սրբոյ:

Բայց Առաքեալք ուրիշ մէկ մտածում ալ ունէին, այս խիկ էր որ կը խոցէր իրենց սրտեր. Յիսուս քանի որ պիտի մեկնէր աշխարհէս, ուրեմն իւր մեսիական փառքն ո՞ւր պիտի մնար, իւր հզօր իշխանութիւնը, զոր պիտի տարածէր աշխարհիս մէկ ծայրէն ի միւս ծայր, և բարիքը զոր պիտի վայելէին իւրեն հաւատացողներն, այլ եւս պիտի զրկուէին, քանի որ ինք կը ձգէր աշխարհս, ուստի վերջապէս համարձակեցան Քրիստոսի հարցնել. «Տէ՛ր, եթէ ի ժամանակի աստ յայտնես հաստատելո՞յ զարքայութիւն Իսրայէլի»: Տէր Յիսուս կը պատասխանէ թէ այդ բանը այժմէն գիտնալ ձեզ պէտք չէ, պիտի գայ Անիկա — Հոգին Սուրբ և յայնժամ Սուրբ Հոգիէն լուսաւորուած դուք պիտի սկսիք Երուսաղեմէն ու Սամարիայէն սկսելով բոլոր աշխարհիս մէջ հաստատել Քրիստոնէութիւն, վասն զի «Ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի»:

Ապա Յիսուս բազմատարած կ'օրհնէ իւր բոլոր աշակերտները և կը վերանայ յերկին: Առաքեալք մինչդեռ տակաւին զարմացած կը նային, ահա երկու հրեշտակներ ճերմակներ հագած, երկինքէն կ'իջնեն և երեւնալով նոցա կը զրուցեն. «Ո՛վ Գալիլիացի մարդիկ, ի՞նչու աչուըննիդ անկած վեր կը նայիք. այս Յիսուս որ ձենէ դատուեցաւ ու վերացաւ, ինչ փառօք որ հիմակ յերկինս [illegible], նոյն փառօք կրկին պիտի գայ ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս»: Առաքեալք այս մխիթարութիւնն ալ հրեշտակներէ առնելէ յետոյ «Դարձան յԵրուսաղէմ, ուրախութեամբ մեծաւ: Եւ էին հանապազ ի տաճարին, գովէին և օրհնէին զԱստուած»:

Քանի մը օր յետոյ բոլոր աշակերտներ, թուով իբր 120, կը գումարուին և Յուդայի տեղ Մատաթիան կ'ընտրեն Վիճակաւ, այս Վիճակին յիշատակն է որ տակաւին մեր մէջ կը պահուի, վիճակաւանդ ի գիշերս:

Քրիստոնէից մը Յիսուսի համբարձումը յիշելով հաւատալու է թէ այս մեր մարդկային մարմինն որ ապականուած էր մեղօք և սրբուած է այժմ արեամբ Գառին Աստուծոյ, ընդ Քրիստոսի մեծնելով, այսինքն հաւատով, պիտի յարութիւն առնու, վասն զի Յիսուս պիտի գայ նորէն և առնու իւր հաւատացեալները, բստ այնմ իւր բանի թէ «Ուր եսն եմ, անդ և դուք իցէք» կամ թէ «Ես կենդանի եմ և դուք կենդանի լինելոց էք»: Պօղոս առաքեալ եւս գեղեցիկ կը գրէ. «Զի եթէ անկեալք եղաք նմանութեան մահու նորա, այլեւ յարութեան նորա լինիցիմք. իսկ եթէ մեռաք ընդ Քրիստոսի, հաւատամք թէ՝ և կեցցուք ընդ Նմա»:

Համբարձման տօնին կը յաջորդէ երկրորդ Ծաղկազարդը. առաջին Ծաղկազարդով մեր եկեղեցին կը տօնէ Փրկչին մուտքը յԵրուսաղէմ, իսկ ապա այս երկրորդ Ծաղկազարդով կը յիշատակէ Նորա մուտքն ի վերինն Երուսաղէմ, ուր դասք հրեշտակաց ընդ առաջ Յիսուսի թռչելով կը խայտան ցնծութեամբ:

Հայերէն կ'աւանդուի թէ հրեշտակ մը Խորվիրապին մէջ կսպասաւորէր Գրիգոր Լուսաւորչի, այս հրեշտակն Համբարձման չորրորդ օրը, որ է կիւրակէ, չերեւիր, յաջորդ օրը Գրիգոր Լուսաւորիչ հրեշտակին կը հարցնէ չերեւելուն պատճառը և կը լսէ թէ նոյն օրը Յիսուս հրեշտակաց չորրորդ դասակարգը մանելուն համար, նոյն դասակարգն ի յիշատակ այն մեծ խորհրդոյ՝ ամէն տարի նոյն օրը տօնել որոշեր է, ուստի ինքն ալ նոյն դասակարգէն ըլլալուն համար չէ ուզեր բաժնուիլ և անմասն մնալ իւր ընկերաց նոյն օրուան ուրախութեան: Բստ այսմ աւանդութեան Գրիգոր Վկայասէր կաթողիկոս «Մեծահրաշ Տարական»ը յօրինած է, որ կ'երգուի իբր Աւագօրհնութիւն:

ՆԱՀԱՊԵՏ

ՆԱՄԱԿ ՇԻՔԱԿՕՅԷ

(Մեր յատուկ թղթակցէն)

ԳՈԼՈՄՊԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻ ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

1 Մայիս 1893

Այնչափ ամիսներ չարաչար աշխատութիւններէ և զոհողութիւններէ ետք՝ ահա այսօր Գոլոմպեան աշխարհահանդէսի բացման հանդէսը կը կատարուի աւելի քան 200,000 անձանց ներկայութեամբ: Դեռ ամեն բան լմնցած չէ սակայն. մինչեւ յուլիս կը յուսացուի ամեն բան կատարելապէս աւարտել: 15 հազար գործաւորաց բանակ մըն ալ չի կրցաւ ի գլուխ հանել ժամանակին. այս յետաձգման պատճառն ալ գլխաւորապէս օդն էր որ մեծ արգելք մը եղաւ գործերու յառաջացման, և փոթորիկներ բաւական վնասներ պատճառեցին. և յետոյ, գործն արդէն ինքնին ամենամեծ ձեռնարկութիւն մը ըլլալուն, դիւրին չէր ամեն բան ժամանակին լմնցնել: Ճիշդ խոշոր քաղաք մ'է կարծես. մեծածաւալ և ընդարձակ տեղ մը՝ հարիւրաւոր շէնքերով զարդարուն. ամերիկացիք իրաւամբ կոչեցին զայն Սպիտակ Քաղաք. բացման հանդէսին համար սահմանուած էր Տնօրէնութեան շէնքին արեւելեան ճակատը որ Միչիկըն լճէն գոյացեալ ջրանցքի մը վրայ կը նայի. պարտէզին այս մասը ամենէն գեղեցիկ տեսարանը կը պարզէ, Վենետիկի նմանութիւնը և այս ջրանցքներուն մէջ ալ Վենետիկէն բերուած կապոյտ, ճերմակ և դեղին գոյներով նաւակներ կը շրջին [illegible] նաւակներէն ի զատ, և ջուրերու բաժանմունքը այնպիսի զմայլելի տեսարան մը յառաջ բերած են որ Պայրըն մը միայն կրնայ նկարագրել զայն: Տնօրէնութեան շէնքը կը բարձրանայ իր ոսկեզօծեալ աշտանին գմբէթով և խոշոր արձաններու խումբերով զարդարեալ, հարաւային կողմէն ելեկտրականութեան և հիւսիսային կողմէն ալ մեքենայից տաճարներով շրջապատեալ՝ և իր առջեւն ալ վերոյիշեալ ջրանցքը ունենալով որուն մէջ, ճիշդ ճակատին դէմ կը գտնուի Մաքմոնիի խոշոր աղբիւրը իր ամենագեղեցիկ արձաններով. դարձեալ այս ջրանցքին մէջ, քիչ մը անդին, լճին եզերքը կը գտնուի նաւադասարանը՝ իր բարձր սիւներով, Ագրոբօլիսի նմանութեամբ: Այս ծովախորշին երկու եզերքը, Տնօրէնութեան շէնքին հարաւ-արեւելեան կողմը, երկրագործութեան շէնքը, և հիւսիս-արեւելեան կողմն ալ տարազագործութեան ահագին շէնքը, որ ինքնին արդէն ամենամեծ ցուցահանդէս մ'է, այնպիսի տեսարան մը կը պարզեն որ մարդկային գրիչը չի կրնար կատարեալ նկարագրութիւն մը ընել: Տնօրէնութեան շէնքին ճակատը ջուրին մէջ գտնուող Մաքմոնիի աղբիւրէն քիչ մը անդին նաւագնացին ճակատը դարձեալ ջրին մէջ կը բարձրանայ Հանրապետութեան ոսկեզօծեալ հսկայ արձանը, վեհ շուք մը ձգելով Միչիկըն լճէն կազմուած ջրացքին և արձաններու խումբերու վրայ. ահա այս մասը ցուցահանդէսին ամենէն փառաւոր մասն է: Մեծ աղբիւրին երկու քովերը երկու խոշոր ելեքտրական աղբիւրներ կան որ աշխարհի ամենէն մեծերն են, որոնց իւրաքանչիւրը 400 ձիու ուժ ելեքտրականութեամբ պիտի գործեն, օդին մէջ գեղեցիկ գոյնզգոյն տեսարաններ յառաջ բերելով և իւրաքանչիւրն հինգ միլիոն մոմի զօրութիւն լոյս արտադրելով. այս երկու ելեքտրական աղբիւրներուն մէջ գտնուած Մագմոնի աղբիւրն չորս կողմէն ջուրերը ճիշդ Նիակարայի ջրվէժին հեղեղներուն նման վար կը թափին: Ահա այս տեսարանին վրայ նայող Տնօրէնութեան շէնքին արեւելեան ճակատը կատարուեցաւ հանդէսը. աստիճանաւոր խոշոր բարձրաւանդակ մը շինուած էր որուն վերի մասը նուագածուներու զգեստաւորուած, ճակատը զարդարեալ տեղ մը, որուն վրայ՝ մեքենայից հետ ելեքտրական թելով կցուած պզտիկ գործիք մը կար և որուն առջեւ նստաւ նախագահը Պ. Քլիվլէնտ:

Ժամը տասնին նախագահն կեցած Լէքզինկթըն պանդոկին առջեւ, մեծ թափոր մը կազմուած էր. տէրութեան բոլոր աւագանիք նախագահին հետ ձիաւորներով և զինուորներով ցուցահանդէս հասան: Ճէգսըն պարգ մտած պահուն թնդանօթի հարուածներ նետուեցան. Քլիվլընտ իր աթոռը բազմեցաւ ժողովրդեան որոտընդոստ աղաղակներուն և սուլումներուն մէջ. գըլխարկը հանեց, բազմութեան բարեւներ տուաւ քանիցս և սկսաւ տեսակցիլ ընդհանուր տնօրէնին հետ. վերջը եկաւ դուքսը որուն եւս աղմկալից ընդունելութիւն մը եղաւ ժողովրդեան կողմանէ. և ճիշդ նախագահին քով նստաւ իր պաշտօնական համազգեստով ու ծովակալի գեղեցիկ գըլխարկ մը դրած, մինչ Պ. Քլիվլընտ հակապատկերն էր, պարզ սեւ վերարկու մը երկայն գլխարկով մը. իրենց կարգին հասան հետզհետէ փոխ-նախագահը, նախարարք, նահանգապետք, դքսուհին տիկին Բամըրի հետ և բոլոր միւս նշանաւոր անձնաւորութիւնք, օտար տէրութեանց ներկայացուցիչք եւայլն եւայլն: Տիկին Քըլիվլընտ եկած չէր, իր մէկ հատիկ զաւկին քիչ մը անհանգստութեանը համար: Ամեն մարդ իր տեղը տեղաւորուելէն վերջ, նուագածուաց խումբը սկսաւ Գոլոմպեան քայլերգը հնչեցնել. ժողովրդեան գոռում գոչումը, աղաղակը, ցնծութիւն և ուրախութիւնը մէկմէկու խառնուած անլսելի կ'ընէին 200 գործիքէ բաղկացեալ նուագախումբին: Նուագին վերջը եկաւ աղօթքը զոր պատուելի Միլպըրն ըրաւ. աղօթքի պահուն նախագահն իր գլխարկը քիչ մը խոնարհեցուցած՝ խոշոր գլխին և լայն երեսին դէմ բռնած, ոտքի վրայ կեցած էր. աղօթքէն վերջ տնօրէնը ներկայացուց օրիորդ Ճէսի Բանիծուր որ ոտանաւոր բանաստեղծութիւն մը արտասանեց չքնաղ ծափահարութեանց արժանանալով. օրիորդ Ճէսի՝ սպանիական շրջազգեստ մը հագած և գլուխն ալ սպանիական հին ձեւով զարդարած էր. յետոյ նուագախումբը երգեց Վակների «Rienzi»ին ուժէ վերջ ցուցահանդէսի ընդհանուր տնօրէն պր. Տօրձ Տէյվիս բեմ երեւցաւ. ի մէջ այլոց ըսաւ որ այս մեծ ցուցահանդէսը միմիայն մէկ մարդու մը ծնունդը չէ և ոչ ալ մէկ ջանքի մը արդիւնքը, այլ բոլոր ազգերու և ժողովրդոց մտքերու և ջանքերու արդիւնքը. և իր ընկերակից պաշտօնեայներուն գործունէութիւնը գովեց և ըսաւ որ այս մեծ ձեռնարկը կառավարելու համար նախ ազգային յանձնաժողովը կայ 108 անդամէ բաղկացեալ և բոլոր նահանգներէ ընտրուած, ընդ նախագահութեամբ պր. Թօմաս Բալմըրի. ասկէ զատ ուրիշ մասնախումբ մը եւս կայ որ 45 տնօրէններէ կը բաղկանայ ընդ նախագահութեամբ Պ. Հ. Ն. Հիկինպօթըմի, և տնօրէնուհիներու մասնախումբն ալ, որ բոլոր նահանգներէ զրկուած 115 տնօրէնուհիներէ և անոնց օգնականներէ կը բաղկանայ, ընդ նախագահութեամբ տիկին Բօթըր Բալմըրի. Նոյնպէս ցուցահանդէսի մասնակցող տէրութեանց հարիւրաւոր պատուիրակներէն: Գանձային վիճակին վրայ խօսելով ըսաւ որ կառավարութիւնը հինգ միլիոն յատկացուց և զանազան նահանգներէ ալ 6 միլիոն և օտար տէրութիւնք ալ աւելի քան վեց միլիոն տոլար յատկացուցին: Շիքակօ քաղաքը 11,000,000 էն զատ՝ ամենէն առաջ հինգ միլիոն ապահովութեան դրամ երեւան հանեց և բոլոր արժէքը 100,000,000 է: Ամբողջ աշխարհահանդէսի գետինը 700 ակրօն տարածութիւն ունի, որուն մէջ չորս հարիւրէն աւելի զանազան շէնքեր կան. ասոնց մէջ են ամենէն պզտիկ նահանգի շէնքին հետ 30 ակրօն տարածութիւն ունեցող տարազագործութեան շէնքը որ բոլոր ազգերու և ժողովրդոց մտաւոր և նիւթական հարստութիւնն ի ցոյց դրուած է մինչեւ ցարդ չի տեսնուած կերպով մը: Ցուցադրողներու թիւը 60,000ը պիտի անցնի երբ ամեն բան աւարտի:

(Մնացեալը վաղուան թիւով)

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Ֆրանսացի երեւելի ակադեմական Պ. Կաէտան դաստիարակութեան մասին գրած հոյակապ գործին մէջէն, հայ մանկութեան կրթութեան համար օգտակար դասեր և կարեւոր ուղղութիւններ գտնելով, փափաքեցայ ամփոփել զանոնք աստ:

Այս հեղինակութիւնը չորս հատորէ բաղկացած է. առաջինը՝ նախնական կրթութեան, և մնացեալները՝ բարձր դաստիարակութեան վրայ կը խօսին:

Պ. Կաէտան Ֆրանսայի կրթական նախարարութեան մէջ կարեւոր պաշտօններ վարած ըլլալով, շատ մօտէն և խորին կերպով ուսումնասիրած է մանուկներու դաստիարակութեան գործը: Ա. Ֆ.

Ա.

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԸ

Փոքրիկներուն կրթութեան խնդիրն ալ պատանիներու կրթութեանը չափ, և նոյն իսկ աւելի, կարեւոր խնդիր մ'ըլլալը շատ ուշ զգացուեցաւ:

Առաջին անգամ, 1836ին էր որ Ֆրէօպէլ, Գերմանիոյ [illegible] քաղքին մէջ նոր դասարան մը բացաւ ուր նորօրինակ ձեւով մը կը կրթէր 3էն մինչեւ 7 տարեկան տղաքը:

Իւր դրութիւնը քիչ ատենուան մէջ մեծ ժողովրդականութիւն գտաւ. այդ դրութեան համեմատ, տղայք ամեն դասի դադարի միջոցին պարտէզի մը մէջ կը ժողովուէին, հոն վազելու, պարելու և միանգամայն ծաղիկներ մշակելու համար. այս պատճառաւ Ֆրէօպէլեան դասարանին Մանկապարտէզ անունը տուին:

Ֆրէօպէլ՝ այդ մանկապարտէզին մէջ ժողոված տղոց՝ փոքր գունաւոր գնտակներ տալով, անոնցմով անիւներ, քառակուսիներ, խորանարդներ եւն. շինել կը սորվեցնէր, կամ թէ փայտիկներ տալով, զանոնք իրարու քով շարել, համրել, աւելցնել կամ պակսեցնել կը սորվեցնէր, կամ գունաւոր թղթիկները զանազան ձեւերով ծալլել կուտար, և կամ աւազով ծածկած թուղթերուն վրայ բուրդով հիւսել կուտար, յետոյ անոնցմով գոյնզգոյն բրդէ գնդակներ ձեւացնելու համար. նոյնպէս բուրդին, փեթին եւն. պատրաստութիւնը, և անոնց ձեւերուն ու գոյներուն ուրիշ առարկայներու հետ ունեցած նմանութիւնը կը բացատրէր:

Այս տղայական ոճով աւանդուած դասերուն շնորհիւ, տղայք իրագիտութեան, թուաբանութեան, երկրաչափութեան եւն, ուսմանց և գիտութեանց սկզբունքն կը ծանօթանային անզգալաբար:

Ֆրէօպէլ այս ամէն դասերը զուարճալի խաղերով, գեղեցիկ երգերով ու մարմնամարզով կը համեմէր: Եւ իւր այս աւանդած դասերուն «Խաղ» անունը կուտար, որպէս զի տղայք ոչ թէ իբր դաս, այլ իբրեւ նուէր ընդունին զանոնք:

Եւ արդարեւ, զարմանալի էր տեսնել ամենափոքր մանկիկներն, որք հակառակ ցուրտին ու անձրեւին, հակառակ մեգին ու սաստիկ տաքին, մեծ հաճոյքով մը կուգային խմբուիլ զուարթ ծաղկոցին մէջ:

Այս կերպով Ֆրէօպէլ իր փոքրիկ աշակերտներուն մտաւոր կարողութիւնը կը մշակէր, և կը ջանար որ մանուկները զուարթութեան մէջ՝ առողջ մտօք ու փառաւոր երեւակայութեամբ զարգանան, նման ծաղկին որ, արձակ համարձակ, ու կաշկանդումէ զերծ, կը ծլի կը ծաղկի արեւուն ջերմութեան տակ և բաց օդին մէջ:

Ֆրէօպէլեան դրութեան շատ բան կը պարտինք, առաւ մանկան թարմ մտքին մէջ «[illegible]» ու «[illegible]» [illegible] կը ծնի իր չըսկած առարկաներուն ձեւն ու գոյնը սորվելով, անոր միտքն ու դատողութիւնը կը կրթուի. մէկ խօսքով առողջ ու կայտառ կ'ըլլայ տղան:

Ասկէ զատ այս դրութեամբ ոչ միայն տղուն միտքը կը զարգանայ, այլ և զանազան ձեռարուեստներու սկզբունքին կ'ընտելանայ:

1873ին Վիէննայի տիեզերական ցուցահանդէսին մէջ հետաքրքրական էր տեսնել Գերմանիոյ մանկապարտէզներու հրաշալի արտադրութիւններն, ինչպէս կողով, ծաղիկ եւն, որք ամենափոքր փայտիկներով ու փոքրիկներու ձեռքով պատրաստուած էին:

Մանկավարժութիւնը կարծուածին չափ տղայական բան մը չէ, քանի մը օրուան մէջ ու մէկ քանի գրքեր կարդալով չը սորվուիր, այլ երկար աշխատութեանց և մանրամասն ուսումնասիրութեանց շնորհիւ է որ մանկավարժ մը պիտի կարենայ իր տալիք դասին որչափ օգտակար նոյնչափ զուարճալի ընծայել:

Եւ սակայն ամէն քանէ առաջ մանկավարժ մը իր պաշտօնը սիրելու է որպէս զի առանց վհատելու խօսի, պարէ, երգէ մանուկներուն հետ, լաւ մտածելով որ իր տալիք դասերն և օրինակներէն կախումն ունի տղոց ապագան, որ այնքան մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ իրենց ծնողներուն:

Բայց պէտք է ըսել որ այս դրութեամբ տղաքը կրթելու հարկը Ֆրէօպէլէն շատ առաջ զգացուած էր արդէն: Ռուսօ, Էմիլին մէջ կը գրէր. «փոքր տղուն խաղալ սորվեցնելէ առաջ պէտք է գիտնալ սորվեցնել»: Նոյնպէս Պէռնարտէն տը Սէն Բիէռ կը բաղձար որ մանուկները պարտէզներու մէջ կրթուին, գրքերու տեղ ծաղիկներուն ու պտուղներուն վրայէն սորվելով:

Եւ դեռ, Ռօլէն, մեծ պատմագէտը, անոնցմէ 50 տարի առաջ, մանկավարժական նոր դրութեան մը պէտքը զգացած էր և սակայն գործադրութիւնը չէր յաջողած. վասն զի գրեթէ անցեալ դարուն վերջերն էր որ Ֆրանսացիք լրջօրէն զբաղեցան փոքր մանուկներու դաստիարակութեամբ:

Ֆրէօպէլ ցոյց տուած էր դրութիւնը, գերմանացիք և անգլիացիք կը գործադրէին զայն. ֆրանսացիք ալ հետեւեցան անոնց քիչ վերջը:

Մէկ քանի անյաջող ձեռնարկներէ վերջ քանի մը կարող կիներ սրահ մը բացին ուր 90ի մօտ 2էն 7 տարեկան երկու սեռէ տղայք կը կրթէին:

Այս դրութեան օգտակարութիւնը այնքան զգալի եղաւ որ քիչ ատենուան մէջ մանկական սրահներուն ու պատսպարաններուն թիւը 100ի կը հասնէր:

Եւ այսօր ալ այն աստիճան այս դրութիւնը ընդհանրացած է որ Ֆրանսայի էն փոքր գիւղը իր մէջ մէկ քանի մանկապարտէզներ ունի:

ՑՈՒՐՏ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Մեր ամենէն քաղցր հաճոյքներն իսկ առանց տխրութեան չեն:

—Ծուլութեան հանգիստը հոգւոյ գաղտնի հեշտանք մ'է, որ մեր ամենէն բուռն փափագները և ամենէն հաստատ որոշումներն կը կասեցնէ:

—Մարդ երբ ապրելու պատճառ չունենայ, մահուան շատ մօտեցած կ'ըլլայ:

—Մարդս երբ ստակ չունենայ, կը սպասէ իր պարտքը հաշուելով. երբ ստակ ունենայ՝ ալ չը գիտեր թէ որո՞ւ պարտք ունի:

—Ամեն ալք, իր արշալոյսին մէջ կ'երեւակայենք, իր վերջալոյսին միայն կը տեսնենք թէ՝ ժամանակէն որչափ առաջ մեզ ծերացուցած է:

—[illegible] սովորութիւնները ո՛րքան ծաղրելի են:

—Յոյսերը փափաք ունին միշտ բան մը ընելու:

—Կորսուած երջանկութեան մը վրայ խօսուած ատեն, մարդ կը կարծէ թէ՝ ամեն բան ըսած է. կը մոռնայ թէ պարտականութիւնը կը մնայ:

—Շատ հազուադէպ է որ մարդ իւր մտերմութենէն եւ մեծամտութիւններէն բաժնուի, բայց միայն զանոնք սիրելէ կը դադրի, երբ իւր չը սիրած մէկուն քով տեսնէ միւսնոյնները:

—Քաղաքավար մերժում մը կէս բարեգործութիւն մ'է:

—Աշխարհ չը սիրեր այն գեղեցիկ պատմութիւնները ուր սիրտը դեր մը չը կատարեր:

Տ. Զ.

ԼԱՆՕԼԻՆ
ԹՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՆԱՖՈՆ զարման ընդդէմ այրուածոց կեղքուածներու:
ՊԵՐԱՋԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մարմին, և գոյնի պահպանման:
ԼԱՆԱՖՈՆ զարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւնկեթութեանց:

Կը վաճառուի ամեն դեղագործներու և դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ:

Գործակալ և ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ա. ՖՐԷՕՅԼԻԽ

Կալաթա, Մերթէգեանի փողոց, Գիռաճեան խան: 398

ԴՐԱԳԻ՛Ր, ԴՐԱԳԻ՛Ր

Կը փնտռուի Գահիրէ զրկուելու համար գրագիր մը:
Պէտք է գիտնայ հաշիւ բռնել և Ֆրանսերէն:
Ութը ոսկի ամսական:
Դիմել Արեւելքի Խմբագրատունը: 590

Վարձու մեծ տուն մը կահուած, 14 սենեակներով, Ենի-քէօյի բարձունքին վրայ, ուսկից փառաւոր տեսարան մը կը պարզուի Վոսփորի վրայ: Դիմել լրագրոյս գրասենեակը:
576 5—5

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
ԳՐԱՏՈՒՆ
Գ. Պաղտատլեան

ՊՆԱԿՔ ԽՈՇՈՐԱԳՈՐ

Լաւագոյն թուղթի վրայ վայելուչ տպով, ճոխ մեծութեամբ ներկայացուած են մանուկ աչքերու Հայերէն գրերն ու բառերն: Առաջին տախտակը յատկացուած է բոլորագրի և բառերնոց, իսկ Երկրորդը գլխագրի, կէտերու և նշանաց:

Մասնաւոր խնամով պատրաստուած այս Այբբէնը կոչուած է մեծ եւ զգալի պակաս մը լնուլ ոչ միայն Մանկապարտէզներու եւ Ծաղկոցներու՝ այլ ամէն տան մէջ, ուր մանուկն սկսած է արդէն խօսիլ:

Այս պնակը կարելի է գործածել Քերականէ յառաջ զանազան եղանակաւ տախտակի կամ պաստի կամ խորանարդ փայտերու վրայ փակցնելով, կարելի է նաեւ մկրատելով իրարու յօդել եւ կազմել վանկեր բառեր եւլն.

ԳԻՆՆ Է 1 ԴԱՀԵԿԱՆ

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ ԿԱՄ ՔԵՐԱԿԱՆ
ՀԻՆ ՈՃՈՎ

Թուղթ, տպագրութիւն եւ կազմ լաւագոյն են. Գինն անհաւատալի աժան
100 հատը 5 դրուշ

Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատուն, Սուլթան համամ 14.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.
Իտալօ շոգենաւը, նաւապետ [illegible], ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ կ'սպասուի յունիս 2ին.

[illegible]
Կ. Պոլիս, 15 [illegible] 1893

Պարոնայք [illegible] և Թոռն,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել [illegible], միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և [illegible] հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ.

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող [illegible] միջոց նախամեծար համարուելու է [illegible] կեցուցիչ և կազդուրիչ զայն.

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
[illegible] բժիշկ Օսմանեան բանակի

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

5000 իլա 10000 ատէտ խասաէկեան իչուն լօրմէ գուշաք. 75 իլա 150 գըրէկի ճէտիտ թիզայ. 1900 իլա 2800 գըրէկի ճէտիտ սաչը գէմպէր. 3700 իլա 7400 գըրէկի ճէտիտ կէօզ թասը. 3700 իլա 7400 գըրէկի ճէտիտ [illegible] թօթաս. 7750 իլա 15500 գըրէկի ճէտիտ չափ. 4100 իլա 8200 գըրէկի ճէտիտ պուչ եարը. 17000 իլա 24000 մէթրօ [illegible] քէթէն [illegible] գօլան չէրիտի. 150 իլա 300 թագըմ սազամէչքի [illegible] թիմուր թագըմը. 1000 իլա 2300 [illegible] թօլթաք [illegible]. 1000 իլա 2300 թագըմ քանթարմա, կէմ վէ էօզէնկի վէ [illegible] վէ [illegible] զինճիրի. 1150 իլա 2300 թագըմ պաշլըք իչուն իփէ վէ գապարէ չիվիլի. 3900 իլա 1800 ատէտ էլ չիվիլի. 4750 իլա 9520 գըրէկի ճէտիտ [illegible] իփին զայթան. 35 իլա 70 մէթրօ [illegible] չուխա. 600 իլա 1200 մէթրօ լաճիվէրտ չուխա 1750 իլա 3500 գըրմըզը չուխա 40 իլա 80 մէթրօ մավի չուխա. 63000 իլա 93500 գըրէկի ճէտիտ մասա տագը ապաբը 218000 իլա 43600 մէր վէ Վ[illegible] վէ Գա[illegible] վէ [illegible] վէ [illegible] վէ [illegible] պէ[illegible] չայաք 12500 իլա 2500 գըրէկի ճէտիտ մարպադամ.

Ի[illegible] Օրտուի հիւմայունի իչուն 309 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 գուէ [illegible] [illegible] [illegible] 8 կիւն [illegible] գասար [illegible] Սէրասքէրի [illegible] [illegible] իլան օլունուր. Նօ. 11 1—3

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] գօնուլան [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Սէրասքէրի [illegible] [illegible] իլան օլունուր. Նօ. 12 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. ոսկի 1,000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնուած առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ վաճառականներ են՝ ունենալով սահմանեալ պատասխանատուութիւն:

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ [illegible] մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար: 34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ [illegible] կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մրցողութեամբ ստորագրելոց, որք ունին [illegible] [illegible] ամենայն [illegible] ապահովագրելոց հրամանն:

Հ. ՕՍԻԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամարըլը գէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը:

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	6,889,695
Տարեկան հասոյթ	»	16,890,344

Ընկերութիւնք ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ բնակութիւններ և այլն [illegible] գտնուած [illegible] խիստ չափաւոր սակագնօք:

Ընդհ. ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, [illegible] խան. 12, 13, 14. 369

ՑՌԱՆՔՖՕՈՒԹՈՒՐԱՉ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆրանք 2,585,853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին իրեղէններ և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք: Մեծ արժէքներու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար [illegible] միացած է 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆրանք

[illegible] Ներկայացուցիչ Համայն Թուրքիոյ

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիէյէնին թահթը իսթիճարընտա պուլունան Ճիպալի տէկիրմէնի հասըլաթընտան Փիրինիճ օլունաճագ օլան չէվրէնթիննին պէհէր քուվալը 3½ զուրուշտա միւլթէզիմի էօհտէսինտէ օլուպ մանտըր պույինին 10նընճը բազար իրթէսի կիւնի դարարը դաթիսի վիրիլէճէկինտէն իրթիրասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուըմումիյէսի տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Նօ. 9 3—3

Պէնկազիտէ պուլունան Ճինուտը Ճէնարը միւլքիեանէ մուայէնէնտէ իչուն միւսայտա օլունաճագ օլան լաճմըն ուրուպանա իհթիսընա թալիպ օլանլարըն մարեսըն 10նընճը կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր: Նօ. 10 3—3

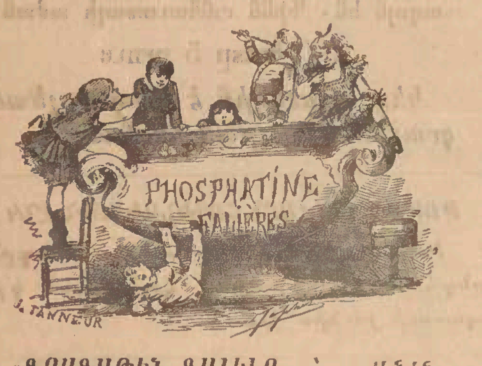

«ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ»ը՝ ամենէն ախորժելի և ամենէն յանձնարարելի դեղն է տղայոց համար 6-7 ամսեայ տարիքէն սկսեալ, մանաւանդ կաթնատուութեան և աճման ատենը: Կը դիւրացունէ ատամներու բուսնիլը, կ'ապահովէ ոսկրներու բարեկազմութիւնը:

Փարիզ, Վիվիէնի փողոցին 6 դեղարանները

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Բշ. 10/22 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 4ին յետ միջօրէի:

Գշ. 11/23 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի [illegible] ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէէ [illegible],

Դշ. 12/24 Սեւաստոպոլի [illegible], [illegible] ժամ 10ին:

Դշ. 12/24 [illegible] ժամը 11ին:

Եշ. 13/25 Օտեսայի [illegible], ժամ 2ին յետ միջօրէի:

Ազդ. — Մայիս 11/23, [illegible] Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիա [illegible] Պէյրութ, Եաֆա, և Բօր-Սայիտ [illegible]. 12

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ամէն շաբթու երկու անգամ կը բանին Լիվէրբուլէ և Նիւ-Եորք միջև

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ումպրիա	7718	Կաթալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ատլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թեսալիա	2346
Սիթիա	4557	Պալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	[illegible]	699
Քէտար	1876	Մարոքքօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Շերպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Քինկ, Լիվըրբուլէն աստ կը հասնի դէպի ամսոյս 23ին:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակալ

Thomas C. Joly

[illegible] խան Թիւ 40

47 Ղալաթիա

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ

Օրինաւորապէս երաշխաւորեալ [illegible] ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

500,000 մարք կամ **625,000** Ֆրանքի

Մեծագոյն պարգևը կը տրուի ամենէն մեծ թիւը շահողին՝ Դրամագլխոց Մեծ-Նոր վիճակահանութեանց, երաշխաւորեալ Համպուրկի կառավարութեան կողմէ: Բայց ամէն պարագայի մէջ

1	մեծ պարգև	300000	մարք
1	»	200000	»
1	»	100000	»
2	»	75000	»
1	»	70000	»
1	»	65000	»
1	»	60000	»
1	»	55000	»
2	»	50000	»
1	»	40000	»
5	»	20000	»
3	»	15000	»
26	»	10000	»
56	»	5000	»
106	»	3000	»
253	»	2000	»
6	»	1500	»
756	»	1000	»
1237	»	500	»
33950	»	148	»
18991	»	300	200

150, 127, 100, 94, 67, 40, 20

Դրամագլխոց յայս կարեւոր վիճակահանութիւնը, [illegible] ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ, և երաշխաւորեալ Պետութեան [illegible], 110,000 տոմսակ կը պարունակէ, որոց 55400ը ապահովապէս պիտի շահին: Այս վիճակահանութեամբ շահուելիք դրամագլուխը գերեթէ

13,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Այս դրամի վիճակահանութեան նպաստաւոր կարգադրութիւնն այն է որ վերոյիշեալ ամեն մէկ 55,400 պարգևաց՝ [illegible] յաջորդական կարգի պիտի բաժնուին ապահովութեամբ:

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը՝ 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը՝ 65, հազար մարք, հինգերորդը՝ 70,000 մարք, վեցերորդը՝ 75,000 մարք, և եօթներորդը պատահմամբ 500,000 մարքի, բայց ամեն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարքի:

Ստորագրեալ առեւտրական տունը ներկայիս յարգանօք կը հրաւիրէ [illegible] ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ ԱՅՍ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ:

Հրամաններ տալու փափագող անձինք կը խնդրուին ամեն մէկու դրամները ղրկել Ֆրանսայի կամ Աւստրիոյ ամեն երկրաց պանքաներու տոմսակներով կամ [illegible] կամ ամենէն դիւրինը կ'ըլլայ ստակը ղրկել [illegible] գերմանական կամ աւստրիական, ֆրանսական կամ անգղիական թղթատարական պատուիրագրերով:

Առաջին կարգի վիճակահանութեան համար

1 բուն ամբողջ տոմսակը կ'արժէ	ֆրանք	7.50
1 բուն կէս տոմսակը կ'արժէ	„	3.75
1 բուն քառորդ տոմսակը կ'արժէ	„	1.90

Հետեւեալ կարգերուն տոմսակներու պարգևը և բոլոր պարգևներուն բաշխումը ու վիճակահանութեանց թուականները, [illegible]

Իւրաքանչիւրը պիտի ստանայ բուն տոմսակները պետական զինանշանով դրոշմուած, և միանգամայն վիճակահանութեանց պաշտօնական յայտագիրը, [illegible]

574 20 մայիս 1893 Ն. Տ. 5—5

ՎԱԼԱՆԴԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Դրամատուն ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Գերմանիա

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶ. ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, վերինծ ու գեղ կու տայ: Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը: Գլխու թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ: Իր անուշ հոտը սաստ է ու հեշտալի:

"Մէկ շիշը կը բաւէ:" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան: Նիւթ չէ և ամենևին վնաս մը չըներ: Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր Տիկին Ս. Ա. Ալլէնի Համաշխարհային նորոգողէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Փարիզ ու Նիւ Եորք: Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով:

☞ Մեծաքանակ վաճառումն ի Պոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեանց եղբարց քով, Ենի ճամի փողոց, 18, Պոլիս և [illegible], [illegible], Ղալաթիա. փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին գլուխը, 17, և Բերայի Մեծ Փողոցը, 158, Քանծիւք, բրիտանական դեղարանը և [illegible], հոտավաճառ, Մեծ Փողոց Բերա, 433:

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Պոլսոյ միջև կանոնաւորապէս բանող

«Արմէնի» շոգենաւը, մայիս 23ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի:

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղիաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175 »

Բեռներու և [illegible] նաւուղեւորի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալատուն

ԹԻՄՈԹԷ ԲՐԳՈՒԼ

477 [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլի և Միջերկրականի միջև բանող [illegible]

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	Օսայրիս	3000
[illegible]	4000	Նեֆթիս	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
Թիպէս	3250	Լոթուս	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
Մարէօթիս	3250	Իպիս	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. [illegible] խան

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Հուլ-Եկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և Ընկ.

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
[illegible]	2000	Ֆլամինկօ	1600	Պալէրմօ	3200
[illegible]	3000	Կալիլէօ	5500	[illegible]	1700
Ապօլլօ	5300	[illegible]	2200	[illegible]	1500
Արկօ	2300	[illegible]	1800	Պօլօ	1000
[illegible]	3000	[illegible]	2200	[illegible]	2800
[illegible]	3000	Հէրօ	2000	Րինալտօ	4400
[illegible]	2200	Հիտալկօ	3600	[illegible]	3200
[illegible]	2000	Հինտու	7000	Ռօլլօ	3000
[illegible]	8800	Հումպէր	1200	Ռօմէօ	8500
[illegible]	2600	[illegible]	5000	Ռօզարիօ	3500
[illegible]	2500	[illegible]	2300	Սալէրնօ	4000
Դոմինօ	2100	[illegible]	2000	[illegible]	8200
[illegible]	2000	Քօլբինօ	4200	[illegible]	2000
[illegible]	2700	[illegible]	2200	Սիլվիօ	2000
[illegible]	5000	Լէօ	2000	Սօրրէնտօ	4300
[illegible]	2500	Լէօնարտօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
[illegible]	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
[illegible]	2500	Մալմօ	1500	Թօլէտօ	2800
[illegible]	2500	[illegible]	4300	[illegible]	900
[illegible]	4800	[illegible]	6500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
[illegible]	2600	Մուրիլլօ	3100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	Նէրօ	2000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	Օրլանտօ	5000	[illegible]	200
[illegible]	2600	Օթէլլօ	5000	[illegible]	200
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	[illegible]	2000	[illegible]	120

[illegible] Մօնարք	8000
[illegible] Մօնարք	8000
[illegible] Մօնարք	3100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Տ. ՀԻԼՑ ԵՒ ՈՒԻՍԸՆ

Գործակալք

293 Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՈՐՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Վնաս հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք:

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ և իցէ ԶԵՂՉԻ կը կատարուին:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ժ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

140 Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք առջեւ, Ուիթալ խան.

ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻ

Ա. ԼԱՊԱՌԱԳԻ

Դեղագործ անդամ բժշկ. ժողովոյն Բարիզու

ԼԱՊԱՌԱԳԻ ՔԻՆԻՈՄԸ կը միացնէ Քինքինայի կեղեւի բոլոր օգտակար սկզբունքներն, որոշեալ քանակութեամբ:

«ԼԱՊԱՌԱԳԻ ՔԻՆԻՈՄԸ» քինքինայի բոլոր յատկութեան խտացումն ու հաւաքածոյն է: Քինիոմի քանի մը կրամները մի և նոյն ազդեցութիւնը յառաջ կը բերեն ինչ որ կ'ունենան քինքինայի քանի մը լիտր:

ՌՕՊԻՐԷ

Ուսուցիչ դեղագործական վարժարանին Բարիզու

«Միանօթ կազդուրիչ դեղերուն ամենէն ազդուն է այս»

Տօքթօր ՎԱՀԻՒ

Գլխաւոր բժիշկ զինուորական հիւանդանոցաց Ալճէրիոյ

«Ա. ԼԱՊԱՌԱԳԻ ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն օգտաւոր լուծումն է քինինի ընդհանուր ջերմերու դարման համար: Մանաւանդ նշանաւոր արդիւնքներ կ'ունենայ հին ջերմերու և ճահճային տկարութեան դարմանման համար»

Ուսուցիչ ՊՈՒՇԱՐՏԱ

Ամառնային շոգերու կամ տաք կլիմաներու մէջ, մանաւանդ միջնոլորտին ճնշողական ազդեցութիւնը կը վանէ:

Ա. ԼԱՊԱՌԱԳԻ ՔԻՆԻՈՄԻ ԳԻՆԻՆ ճաշէն յետոյ կ'առնուի [illegible], մէկ գաւաթ:

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. Ի ԲԱՐԻԶ. ԺԱԳՈԲ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 19, ՏՈՒՆ Լ. ՖՐԷՐ

THE LANCASHIRE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դեկ. 31ին պահեստ դրուած գմ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,362,953
Հասոյթ 1891ին		1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայս, ինչպէս և նաւերու մէջ ապրանքներ, [illegible] մէջ. Վնասը առանց արգելքի և [illegible] վճարուի:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութեան ընկերութեան, 1 և 2 [illegible] փաշա խան. Ղալաթիա:

Յարգանօք

Ներկայացուցիչ

Ռ. Մ. ՊՈՆՏ

564 (ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.)

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՇԱՐԵՔ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺԻՒՏ ԻՒՂ

[illegible] կրի ու սոտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նեւ-Եորք:

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորթի ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճգնածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով.

Բուն պահեստ ի Կ. Պոլիս, ՀԱՐՄԸՐ ԵՒ ՀԱՒԷԼ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1893, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50			
	Առաւօտ										Իրիկուն															
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	
Կ. Պոլիս ...	6 10	6 30	7 00	7 30	8 56	9 27	10 ...	10 30	11 ...	11 45	1 30	2 ...	2 34	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 33	6 [illegible]7	7 30	7 45	... ...	... ...	...
Գում-գաբու ...	6 20	6 46	7 09	7 42	9 05	9 37	10 11	10 39	11 09	11 55	1 41	2 9	2 44	3 10	4 11	4 43	5 11	5 43	6 11	6 44	7 07	7 46	7 54	... ...	... ...	...
Ենի-գաբու ...	6 24	...	7 13	7 46	9 0[illegible]	9 41	... ...	10 43	... ...	11 59	1 45	2 13	2 48	3 14	4 15	4 47	5 15	5 47	6 15	...	7 11	...	7 58	... ...	... ...	...
Տավշան փաշա ...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	...
Սամաթիա ...	6 30	...	7 19	7 52	9 15	9 47	... ...	10 49	... ...	12 05	1 51	2 19	2 54	3 20	4 21	4 54	5 22	5 54	6 22	..	7 17	...	8 4	... ...	... ...	...
Եետի-գուլէ ...	6 35	7 04	7 26	8 10	9 20	9 52	10 20	10 54	11 18	12 09	1 57	2 2[illegible]	3 ...	3 33	4 27	5 ...	5 2[illegible]	5 59	6 [illegible]9	6 53	7 22	7 58	8 7	... ...	... ...	..
Մագրիգիւղ ...	6 49	7 18	7 41	8 22	9 32	10 03	10 32	11 05	11 30	12 09	2 10	...	3 13	...	4 40	5 14	5 44	6 10	6 4[illegible]	7 [illegible]	7 [illegible]4	8 12	...	... ...	... ...	...
Այ Ստեփանոս ...	...	7 32	7 51	8 32	9 42	...	10 42	... ...	11 44	12 19	2 20	...	3 23	...	4 50	...	5 54	...	6 56	...	7 44	8 22	...	... ...	... ...	...
Քիւչիւք Չէք. ...	...	7 42	...	...	...	...	... ...	... ...	11 54	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...	...	...	... ...	... ...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	61			
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք. ...	5 53	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	... ...	... ...	...
Այ Ստեփանոս ...	6 05	7 02	...	...	8 11	8 52	9 53	... ...	10 53	... ...	... ...	12 57	...	2 58	...	3 55	5 01	...	...	6 27	...	7 22	8 61	... ...	...
Մագրիգիւղ ...	6 17	7 16	7 40	...	8 25	9 06	10 06	10 40	11 05	11 29	12 40	1 10	...	3 11	...	4 09	5 14	5 42	6 [illegible]5	6 43	7 11	7 44	8 14	... ...	...
Եետի-գուլէ ...	6 33	7 28	7 55	8 12	8 38	9 19	10 19	10 53	11 17	11 42	12 52	1 23	2 [illegible]7	3 24	3 54	4 25	5 30	5 5[illegible]	6 31	6 54	7 35	8 07	8 30	... ...	...
Սամաթիա ...	6 37	7 33	...	8 16	...	9 24	10 24	10 57	11 21	11 46	12 57	1 28	2 31	3 29	3 58	4 29	5 34	6 02	6 35	6 58	7 38	...	... ...	... ...	...
Տավշան փաշա ...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	...
Ենի-գաբու ...	6 43	7 39	...	8 22	...	9 30	10 30	11 03	11 27	11 52	1 03	1 34	2 37	3 35	4 04	4 35	5 40	6 08	6 41	7 04	7 43	..	... ...	... ...	...
Գում-գաբու ...	6 48	7 44	8 04	8 28	8 48	9 35	10 38	11 08	11 33	11 58	1 08	1 38	2 42	3 41	4 08	4 39	5 46	6 11	6 45	7 08	7 53	8 23	8 39	... ...	...
Կ. Պոլիս ..	6 56	7 52	8 12	8 36	8 56	9 43	10 46	11 16	11 41	12 06	1 16	1 46	2 50	3 49	4 16	4 47	5 54	6 22	6 53	7 [illegible]6	8 01	8 32	8 47	... ...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք 61 և 62 թիւ կառախումբերով միայն կ'ընդունուին: Մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն, թիւ 8, 9, 10, 13, 38, 41, 42 և թիւ 45 կառախումբերը միայն վայրկեան մը կանգ պիտի առնեն ի Զէյթուն-Պուրնու: 1

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ